



IM_

Kortlægning af frafaldet på snedkeruddannelserne

Analyse af forløbene for elever, der er startet på uddannelserne fra 2015-2024

1. Introduktion

Læsevejledning

Dette er afrapporteringen på den udførte kortlægning af frafaldet på snedkeruddannelserne fra 2015-2024.

Første afsnit er et ledelsesresumé med de vigtigste fund og resultater i analysen. Hernæst skitseres datagrundlaget og den anvendte metode i analysen.

Det andet afsnit er en deskriptiv gennemgang af frafaldet på snedkeruddannelserne, hvor det ses i relation til en række relevante forhold.

Det tredje afsnit analyserer frafaldet ved at kombinere og krydse forskellige parametre i forståelsen af frafaldet. Her inddrages også interviewede skolars perspektiver på den analyserede data.

Det fjerde afsnit kigger nærmere på forskelle på de udbydende skoler.

Det femte afsnit fokuserer på, hvad der sker med frafaldne elever efter deres frafald.

Det sjette afsnit tegner et portræt af den typiske elev som gennemfører hver af de tre snedkeruddannelser.

Det syvende og sidste afsnit skitserer en række måder at arbejde med at mindske frafaldet.

Indholdsfortegnelse

Side

1. Ledelsesresumé, datagrundlag og anvendt metode	3
2. Deskriptiv gennemgang af frafaldet på snedkeruddannelserne	6
3. Analyse af frafaldet	18
4. Forskelle på skolerne	25
5. Hvad sker der efter et frafald?	29
6. Profilanalyse af dem der gennemfører	33
7. Måder at mindske frafaldet	37

1. Ledelsesresumé, datagrundlag og anvendt metode

Der er et væsentligt frafald på snedkeruddannelserne. I alt 58 pct. af eleverne, som er startet på snedkeruddannelserne fra 2015-2024 er faldet fra. Det er mange – og andelen er stabil i perioden. Der er altså ikke foreløbigt nogen tegn på, at frafaldet skulle falde.

Analysen leverer nuanceret afsæt for at kunne mindske frafaldet

Det kalder på handling, hvis vi skal sikre, at der også i fremtiden i snedkerfagene er dygtig og faglært arbejdskraft. Det kalder imidlertid også på en nuanceret forståelse af frafaldet, hvis det reelt skal minimeres. Det er nemlig vidt forskelligt, hvad der gør, at man falder fra i starten af grundforløbet, i overgangen til eller undervejs på hovedforløbet.

Første skridt for at kunne arbejde systematisk med at mindske frafaldet er derfor at få en nuanceret forståelse for, hvad det samlede frafald er udgjort af.

Analysen viser, at der er væsentlige frafald i alle dele af uddannelsen – fra grundforløbet, i overgangen til og i selve hovedforløbet. Frafaldet er nogenlunde jævnt fordelt på de tre typer med en lille overvægt i overgangsfrafaldet. Det peger på, at der er mange steder at sætte ind med forskellige initiativer.

Fem centrale indsigter fra analysen:

1. Størst frafald på bygningsnedkeruddannelsen

Der er væsentlige forskelle på de tre uddannelser i frafaldet. Det er klart størst på bygningsnedkeruddannelsen. Her er det særligt frafald på grundforløbet og i overgangen til hovedforløbet, som trækker det samlede frafald op. Mønsteret er i udpræget grad, at kvinderne i lavere grad end mændene starter på hovedforløbet og dermed falder fra på tværs af uddannelserne, men i særlig grad på bygningsnedkeruddannelsen. Samtidig kan en forklaring være manglende lærepladser for bygningsnedkerleverne, som i deres lærepladssøgning ender med at skifte til tømreruddannelsen, hvor de kan få en læreplads.

2. Skoleoplæring medfører frafald

Der er en tydelig sammenhæng mellem skoleoplæring og frafald. Elever som har været i skoleoplæring falder fra i væsentligt større omfang.

3. Store forskelle på skolerne

I analysen afdækkes også forskelle på de udbydende skoler. Her er store forskelle på andelen, der frafalder skolerne på tværs og på de enkelte uddannelser. Forskellene i frafaldsandelen mellem skolerne med de laveste til højeste frafaldsandeale er fra 25-38 pct.-point på tværs af de tre uddannelser.

4. De frafaldne elever forlader uddannelsessystemet og faget

I analysen afdækkes, hvad der sker med de frafaldne elever efter et frafald. De fleste er i fuldtidsbeskæftigelse et år efter frafald (og altså ikke under uddannelse), og de arbejder i begrænset omfang inden for snedkerfaget. Der er også en væsentlig del af de frafaldne, som er i gang med en ny uddannelse. Her er flest i gang med arkitekturstudiet og næstflest med tømreruddannelsen.

5. De fleste bliver i faget, når de har fået svendebrevet

Det er også analyseret, hvor de udlærte snedkerlever i datasættet arbejder i 2024. Her ses, at størstedelen arbejder i brancher, som uddannelserne peger på. Andelen der arbejder i fagene varierer fra 70 pct. for udlærte bygningsnedkere over 73 pct. for udlærte møbelsnedkere til 81 pct. for udlærte maskinsnedkere.

Frafaldet på niveau med andre erhvervsuddannelser

Det fremgår af uddannelsesstatistik.dk, at det samlede frafald frem til hovedforløbet på snedkeruddannelserne samlet set nogenlunde på niveau med de andre erhvervsuddannelser i perioden 2020-2023 – herunder tømreruddannelsen. Frafaldet på bygningsnedkeruddannelsen er også her lidt højere end de andre og end fx tømreruddannelsen.

Vidt forskelligt frafald skal mindskes med vidt forskellige midler

Som det sidste præsenteres i alt otte forskellige bud på, hvordan frafaldet kan mindskes med initiativer på skolerne, i virksomhederne og på tværs heraf.

Analysen er funderet på omfattende kvantitative analyser og interviews med skoler

De anvendte metoder

Kortlægningen af frafaldet på snedkeruddannelserne er gennemført som en kvantitativ analyse af relevante registre i Danmarks Statistik. Her er identificeret alle de elever, som er startet på en af uddannelserne siden 2015 og deres respektive uddannelsesforløb frem til 2024, som er analyseret.

Den kvantitative analyse afgrænses til at se på den enkelte elev én gang. Dvs. hvis man er startet på snedkeruddannelserne flere gange, er det kun det seneste forløb, som er talt med. Dette er for ikke at tælle skift mellem skoler eller snedkeruddannelser som frafald. Alle de analyserede elevers forløb er enten gennemførte, frafald eller fortsat i gang.

De kvantitative mønstre er beriget og nuanceret med fire interviews med udbydende skoler. Det drejer sig om NEXT, Herningsholm, Svendborg samt Roskilde Tekniske Skole. De kvalitative interviews har til formål at bringe skolernes perspektiv ind i tolkningen af de analyserede data og ikke mindst bidrage til at dele og vurdere, hvordan man kan arbejde med at mindske frafaldet. Pointer fra interviews med skolerne bruges undervejs i analysen til at folde resultaterne ud og særligt til sidst, når der præsenteres forskellige bud på, hvordan man kan arbejde med at mindske frafaldet med afsæt i flere skolers gode erfaringer.

Hvad er et frafald?

Et frafald defineres her som et uddannelsesforløb, som ikke gennemføres. Skift mellem skoler inden for samme uddannelse – fx i forbindelse med overgang til hovedforløb – eller skift mellem snedkeruddannelser regnes ikke som frafald. Det gør derimod skift til andre uddannelser som fx tømrer eller arkitektur.

Der opereres i analysen med tre typer af frafald:

1. Afbrudt grundforløb
2. Gennemført grundforløb, men manglende overgang til hovedforløb
3. Afbrudt hovedforløb

Noter til rapportens figurer

Analysen angår forløb på snedkeruddannelserne tilbage fra 2015. Dengang var bygningssnedker- og møbelsnedkeruddannelserne ikke selvstændige uddannelser, men indeholdt i snedkeruddannelsen. Derfor vil *snedkeruddannelsen* fremgå af figurer – også efter 2018, hvor uddannelsen blev nedlagt til fordel for de to andre. Det skyldes, at der fortsat var elever på uddannelsen, som færdiggjorde (eller faldt fra) uddannelsen i 2019.

I tabeller præsenteres afrundede tal, så tallene vil fx ikke altid summere til 100 pct., hvilket skyldes afrundinger.

I enkelte tilfælde vil det samlede antal i en elevgruppe være så begrænset, at selv enkelte frafald kan påvirke den viste andel. Her vil antallet blive bemærket, så det er tydeligt, når der er tale om små delmængder. Hovedreglen er dog, at datagrundlaget på 6.657 elevforløb er meget solidt.

2. Deskriptiv gennemgang af frafaldet på snedkeruddannelserne

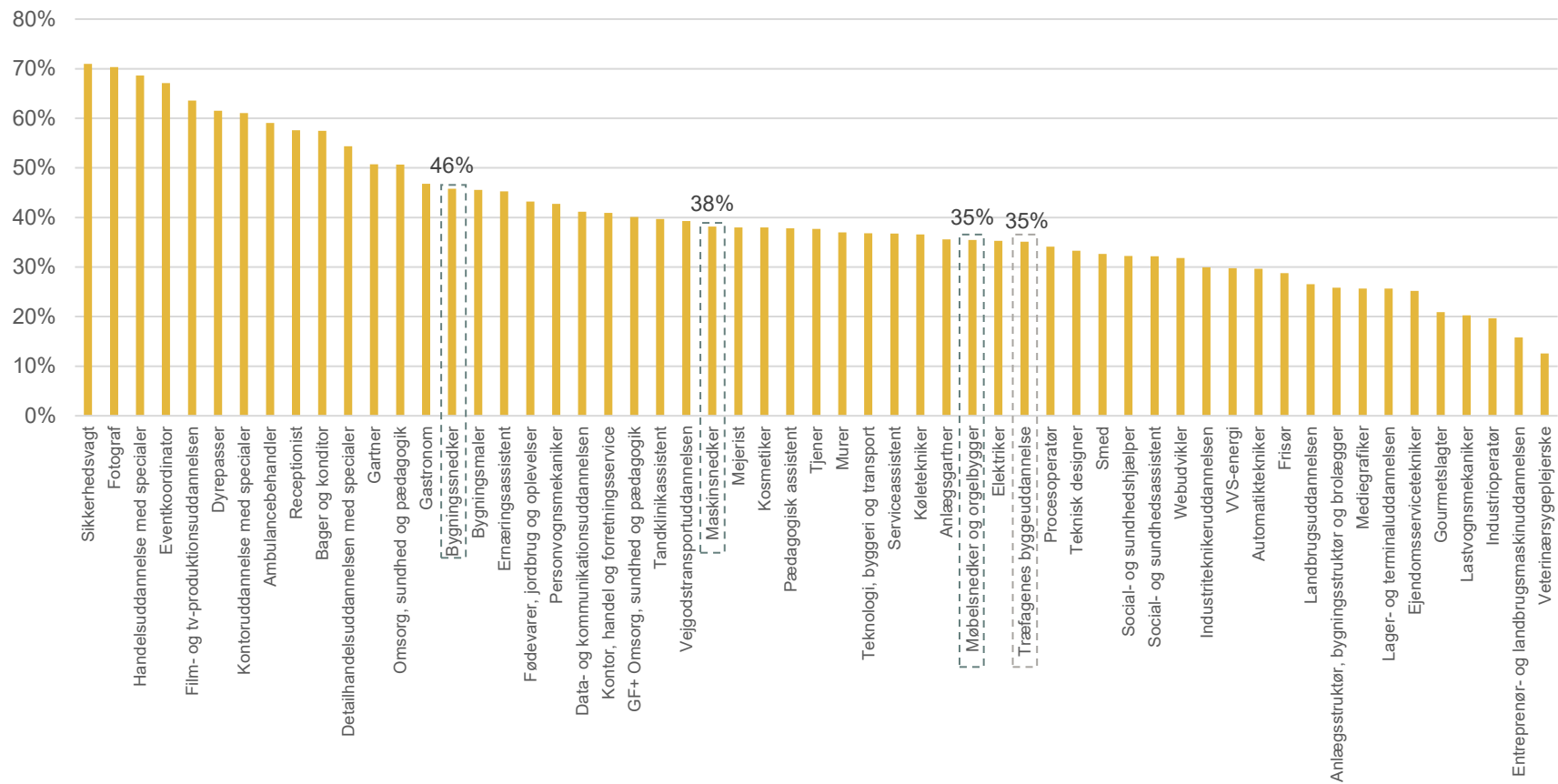
Frafaldet på snedkeruddannelserne er nogenlunde på niveau med andre erhvervsuddannelser, herunder træfagenes byggeuddannelse

På uddannelsesstatistik.dk er det muligt at se det samlede frafald frem til hovedforløbet på forskellige uddannelser. Til højre ses uddannelser med mindst 300 elever i perioden 2020-2023.

Her er snedkeruddannelserne samlet set nogenlunde på niveau med de andre erhvervsuddannelser.

Opgørelsesmetoden er anderledes på uddannelsesstatistik, så i det følgende er det data fra de analyserede uddannelses- og beskæftigelsesregistre fra Danmarks Statistik, som vil udgøre grundlaget for analysen. Her vises figuren for at se, hvordan snedkeruddannelserne placerer sig relativt til de andre uddannelser. De følgende sider vil gå dybere ned i frafaldet på snedkeruddannelserne.

Andel frafald frem til hovedforløb, 2020-2023 (kilde: Uddannelsesstatistik.dk)



Frafaldet på tværs af snedkeruddannelserne er på 58 pct. i perioden 2015-2024

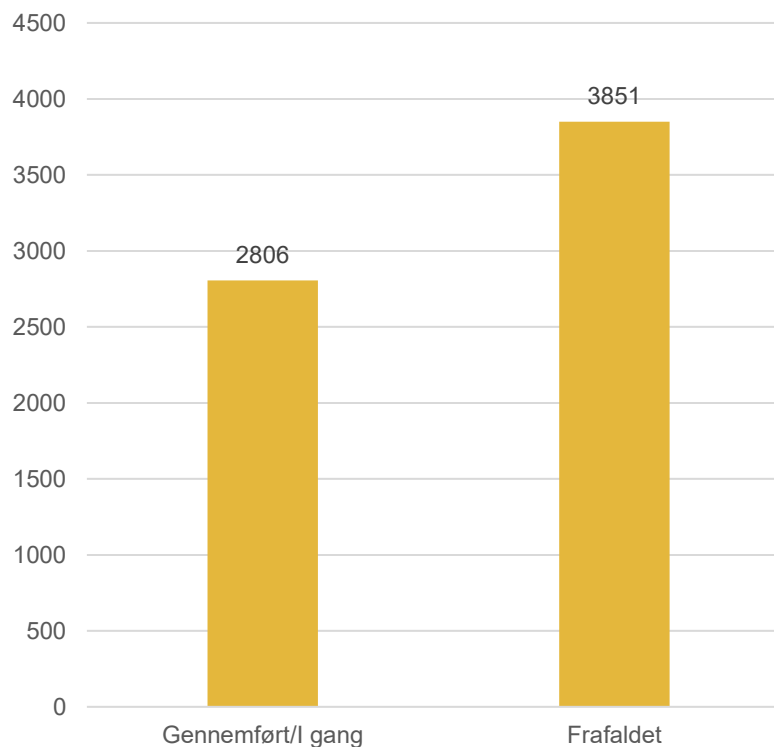
I perioden fra 2015-2024 er der startet 6.657 elever på snedkeruddannelserne.

Heraf er 3.851 faldet fra i perioden, mens 2.806 har gennemført eller fortsat er i gang med uddannelserne.

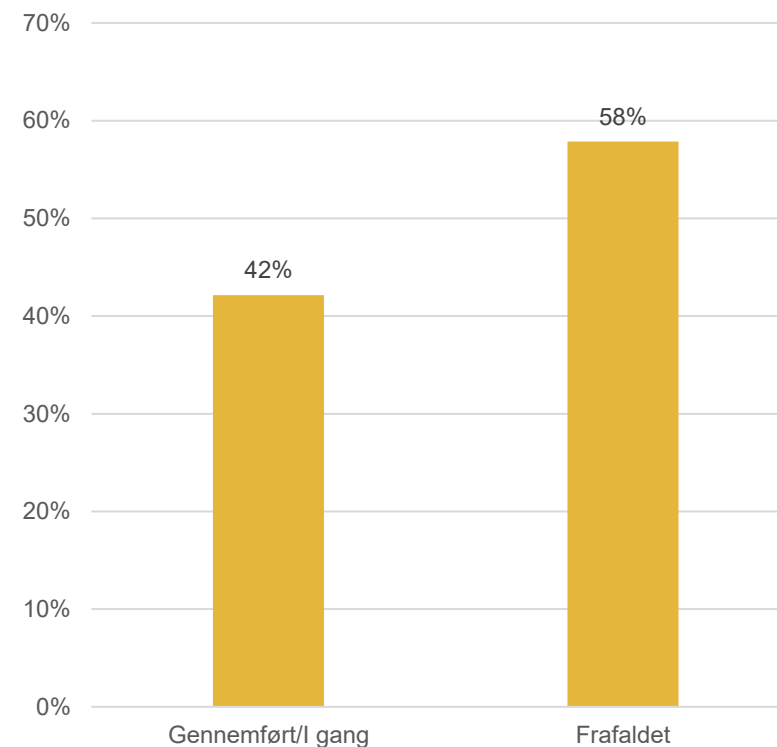
Frafaldet for eleverne i perioden er på samlet 58 pct. i perioden på tværs af uddannelserne.

I det følgende analyserer vi forløbene for de 6.657 elever, som er startet på uddannelserne. Det er et meget solidt grundlag for at foretage analyser for at kunne se mønstre i frafaldet på tværs af uddannelserne, frafaldstidspunkter, skoler mv.

Antal elever og deres uddannelsesstatus



Andel elever fordelt på uddannelsesstatus

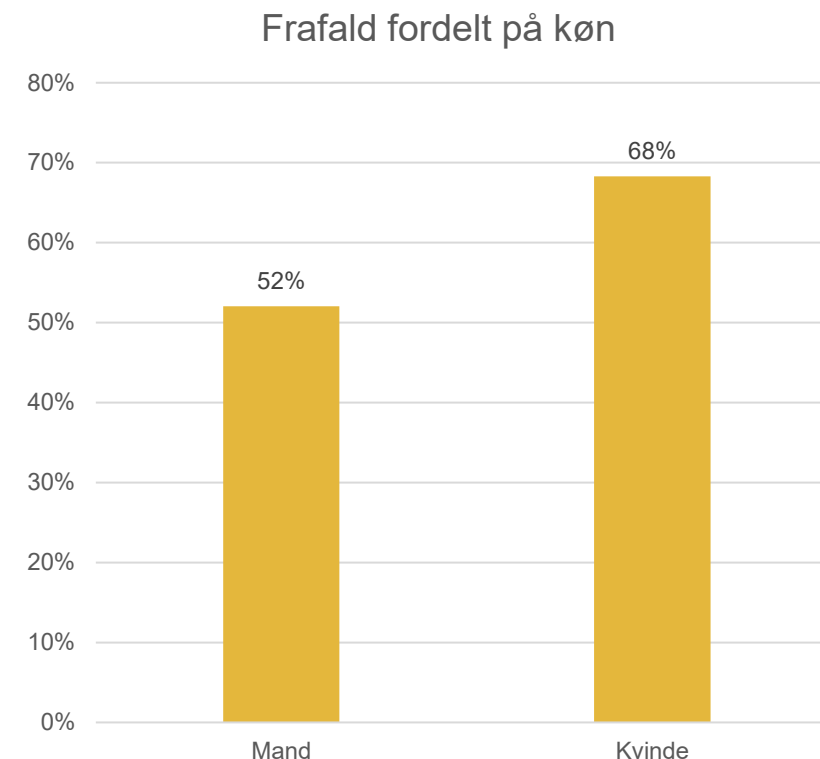
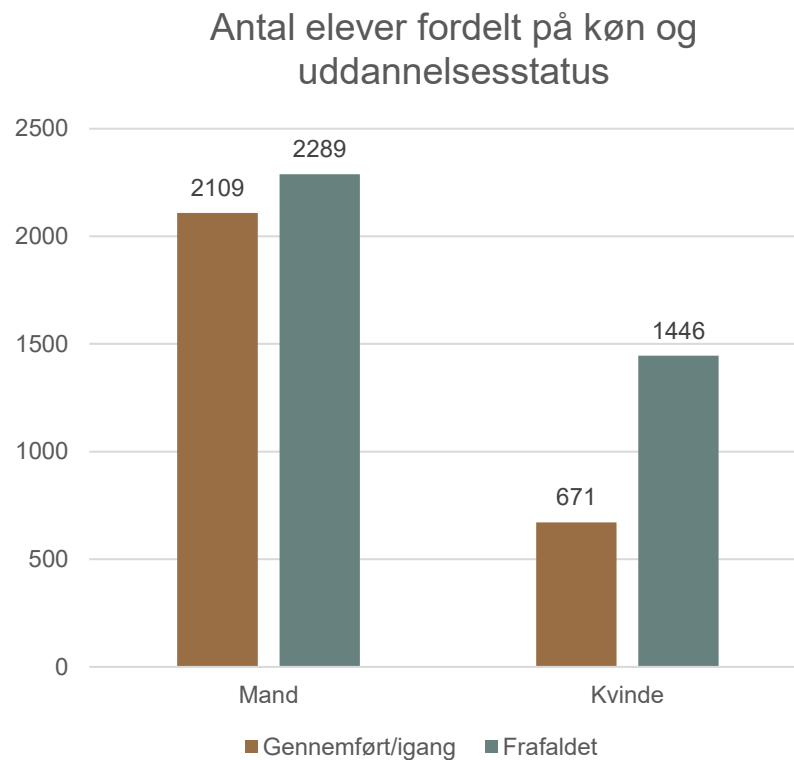


Der er en væsentligt højere frafald blandt kvinder

Af de 4.398 mænd, der er opstartet, har 2.109 gennemført uddannelsen, mens 2.289 er frafaldet, svarende til en frafaldsprocent på 52%.

Blandt de 2.117 kvinder, der er opstartet, har 671 gennemført, mens 1.446 er frafaldet, svarende til en frafaldsprocent på 68%.

Kvinder har således en markant højere frafaldsprocent end mænd på tværs af snedkeruddannelserne.

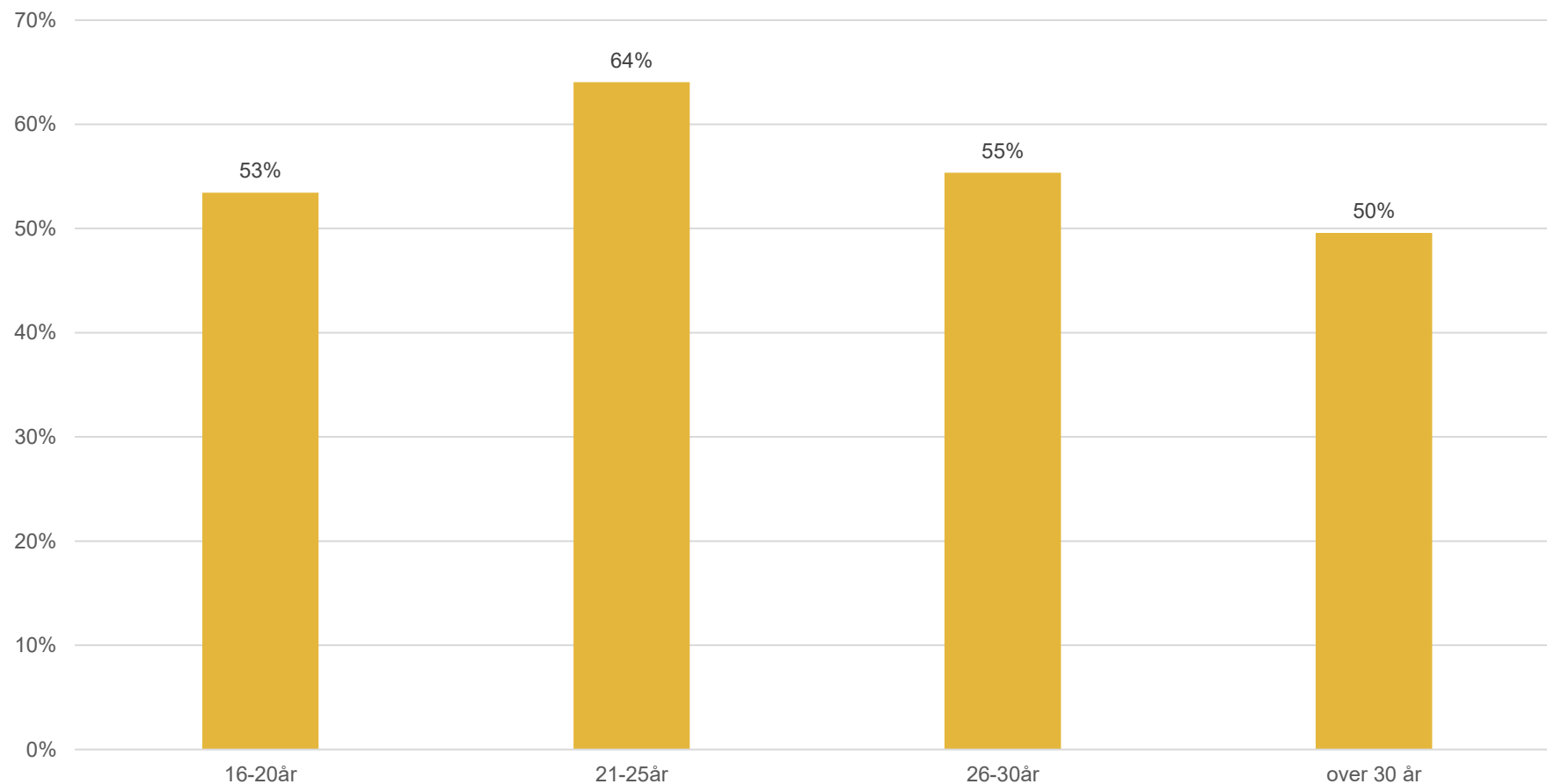


De yngste og ældste elever falder mindre fra, mens de 21-25-årige falder mest fra

Næsten to ud af tre elever i aldersgruppen 21-25 år falder fra på uddannelserne.

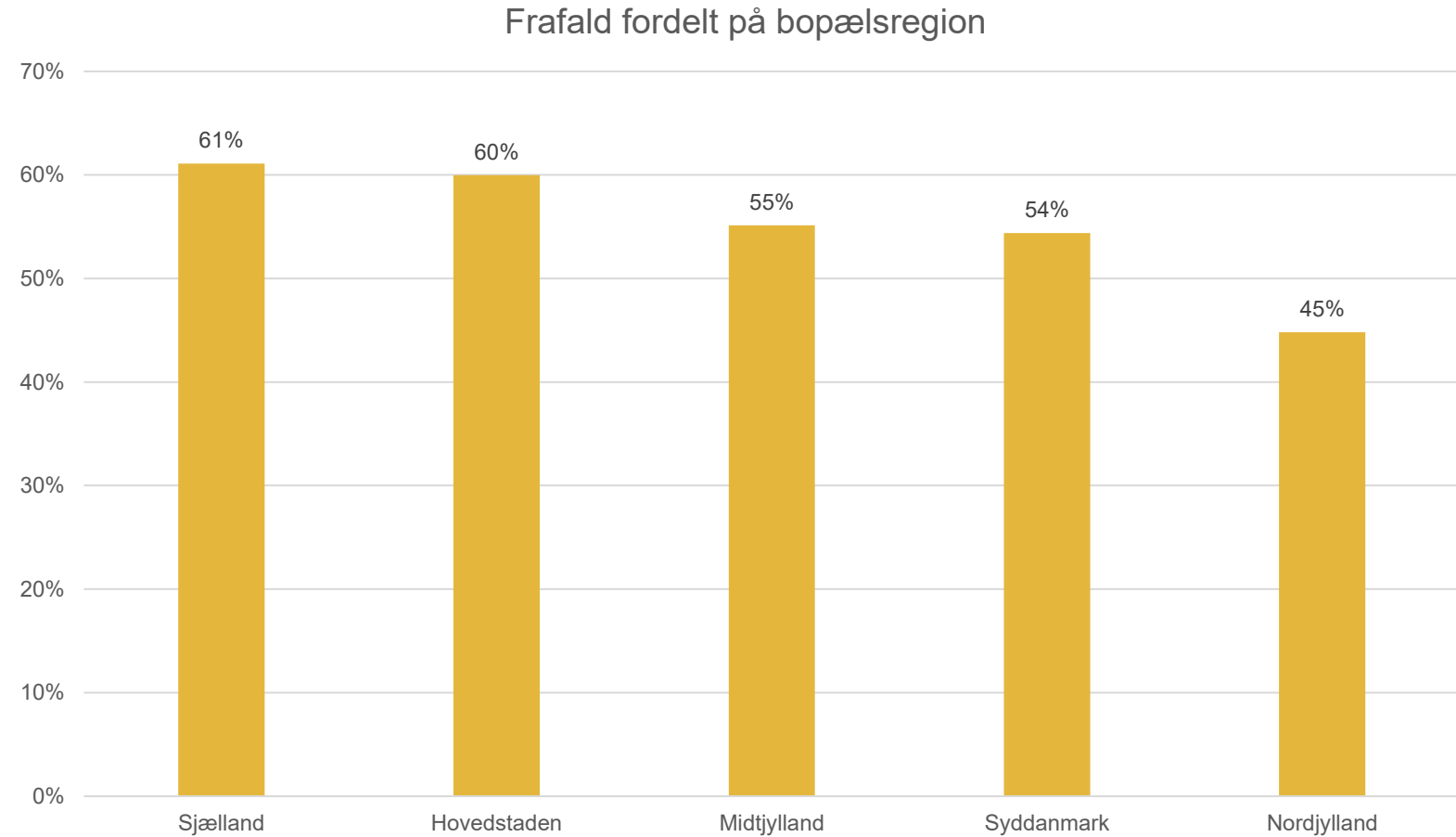
Flest elever under 20 eller over 30 år gennemfører uddannelserne. Her er det omkring halvdelen.

Frafald fordelt på aldersgrupper



Flest elever i Region Sjælland falder fra – færrest i Region Nordjylland

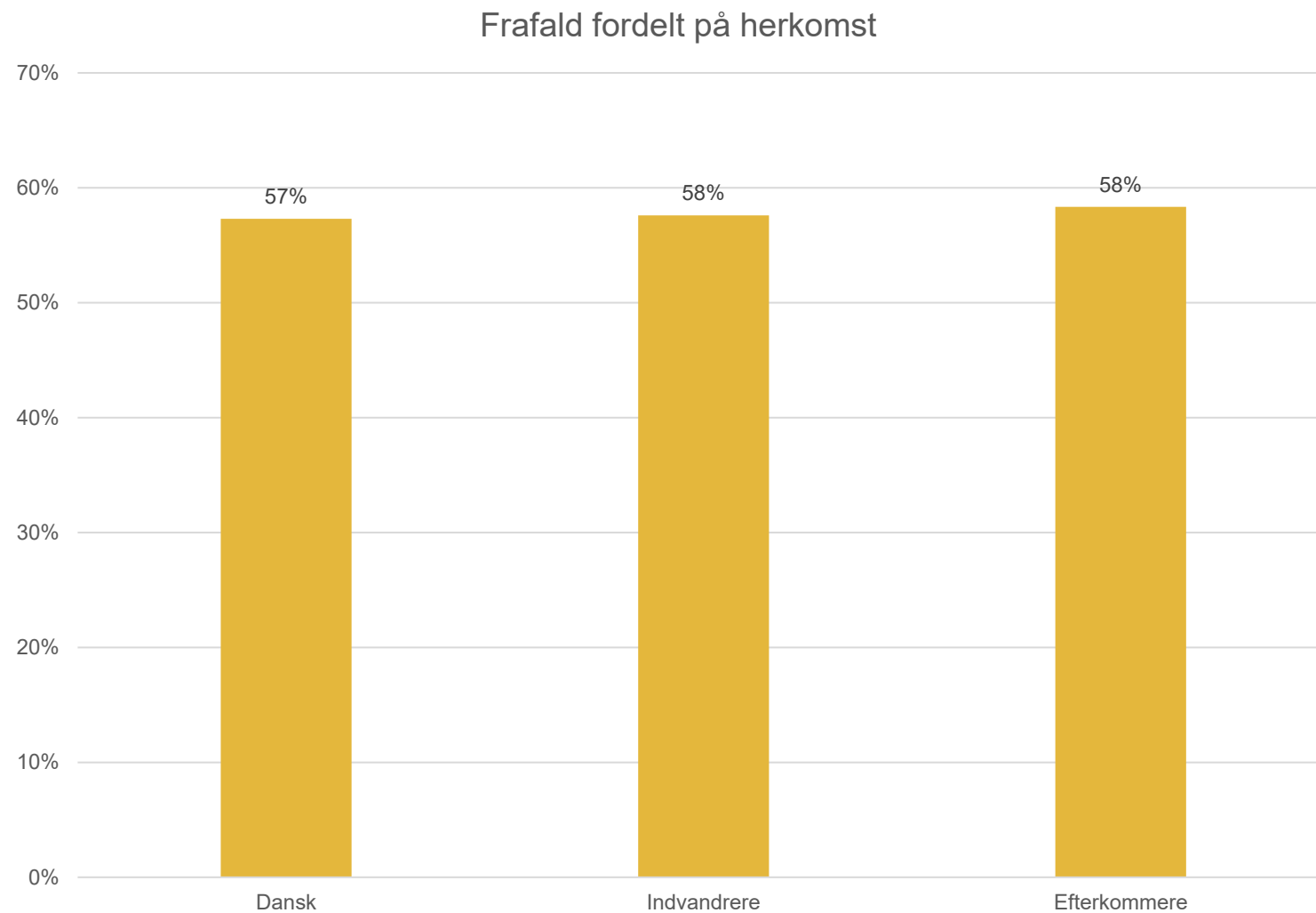
Der er væsentlige geografiske forskelle på frafaldet. 61 % af elever som bor i Region Sjælland falder fra på uddannelserne. Elever i Nordjylland falder fra i væsentligt mindre grad.



Ingen forskel på frafaldet ud fra elevernes herkomst

Der er ingen nævneværdig forskel i frafaldet på elever med dansk herkomst sammenlignet med indvandrere eller efterkommere.

Eleverne på uddannelserne er i høj grad af dansk herkomst (90 pct.), og selvom elever med en anden baggrund dermed i høj grad er en minoritet på uddannelserne, falder de altså ikke fra i højere grad.

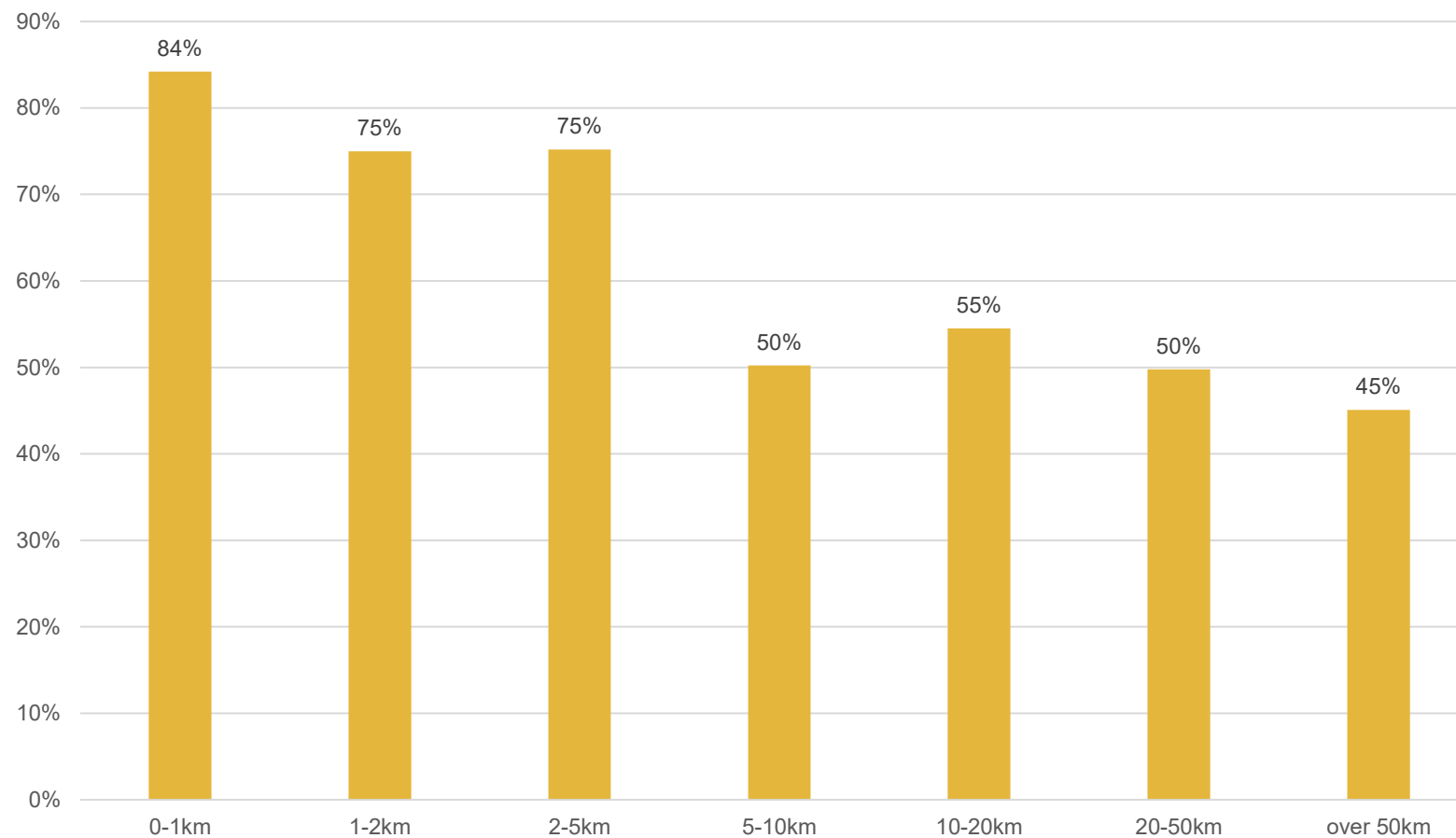


Jo tættere eleverne bor på skolen, desto større er frafaldet

Der ses en klar tendens til, at elever som har kort afstand til skolen i højere grad falder fra sammenlignet med elever, som har langt til skolen.

Dette mønster genfindes også i andre frafaldsanalyser og er alt andet lige udtryk for, at der er vis indsats og forpligtelse forbundet med at tage en uddannelse længere væk fra ens bopæl, hvilket øger sandsynligheden for gennemførelse.

Frafald fordelt på afstand til skolen



Der er ikke en tydelig sammenhæng mellem frafald og karakter i folkeskolen eller forældres lønindkomstniveau

Typisk er mønsteret, at elever fra ressourcetsvage hjem i højere grad falder fra deres uddannelser.

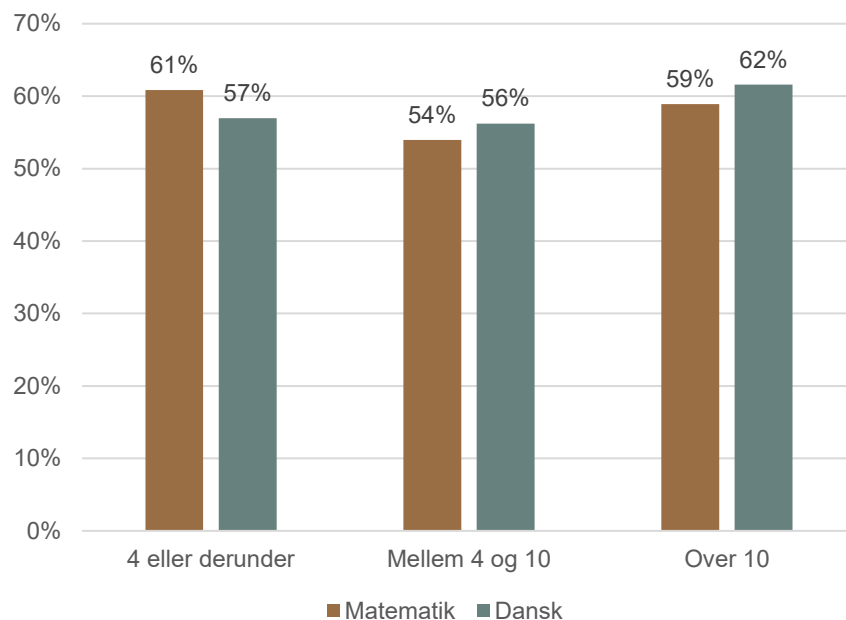
Et udtryk for ressourcerne i hjemmet er både forældres lønindkomst og den karakter, man opnår som elev i grundskolen.

Til højre ses frafaldet fordelt på dels karakterer i grundskolen i matematik og dansk (venstre figur). Her ses, at frafaldet er højest blandt elever med lave karakterer i matematik eller høje karakterer i dansk.

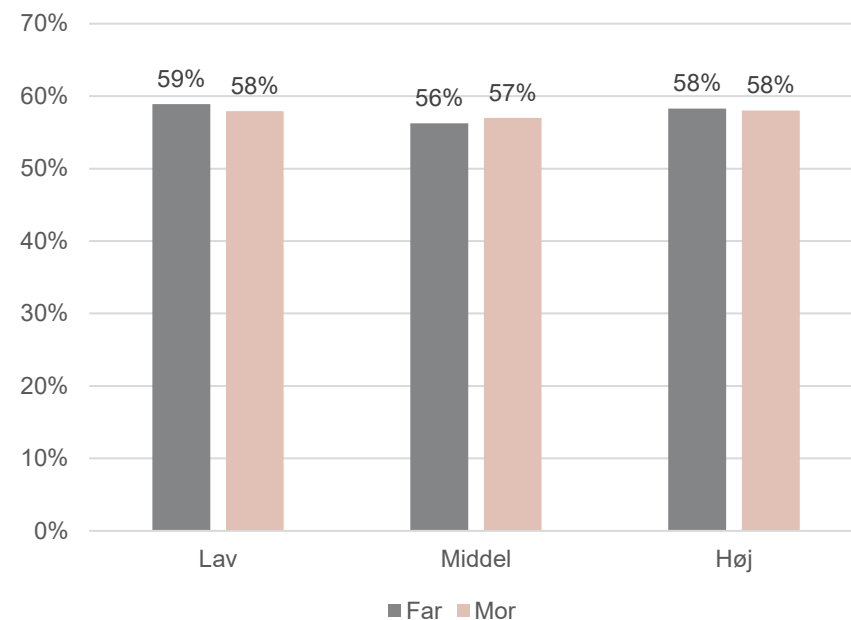
Til højre er også vist frafaldet fordelt på forældres lønindkomstniveau (højre figur). Her er forskellene i frafaldsniveauet meget små.

Alt i alt peger det på, at der *ikke* er en tydelig – og til dels forventet – sammenhæng mellem elevernes socioøkonomiske baggrund og frafald.

Frafald fordelt på gennemsnitskarakter i dansk og matematik



Frafald fordelt på forældrenes lønindkomstniveau

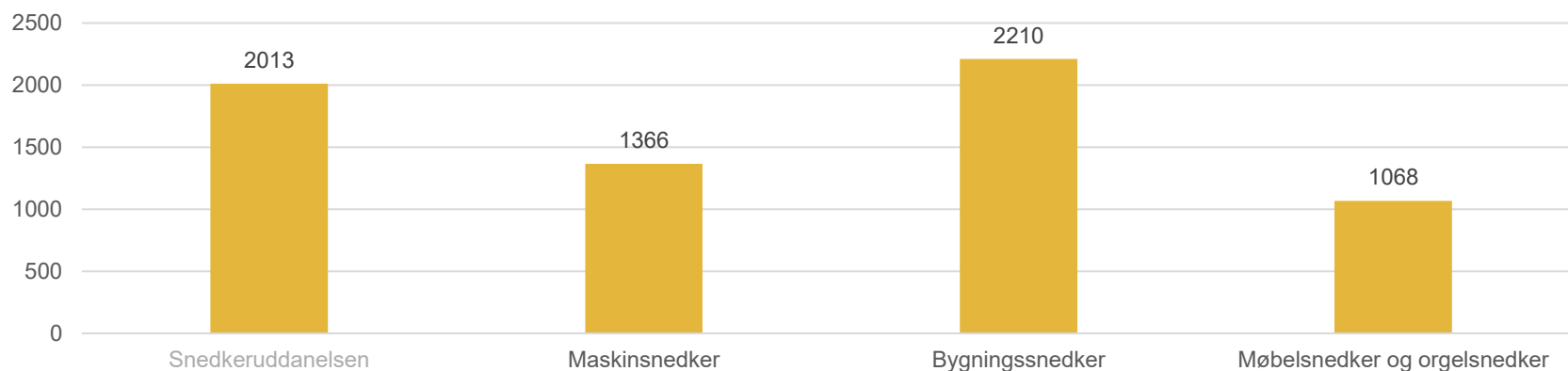


Frafaldet er størst på bygningsnedkeruddannelsen, som samtidig er den uddannelse, flest starter på

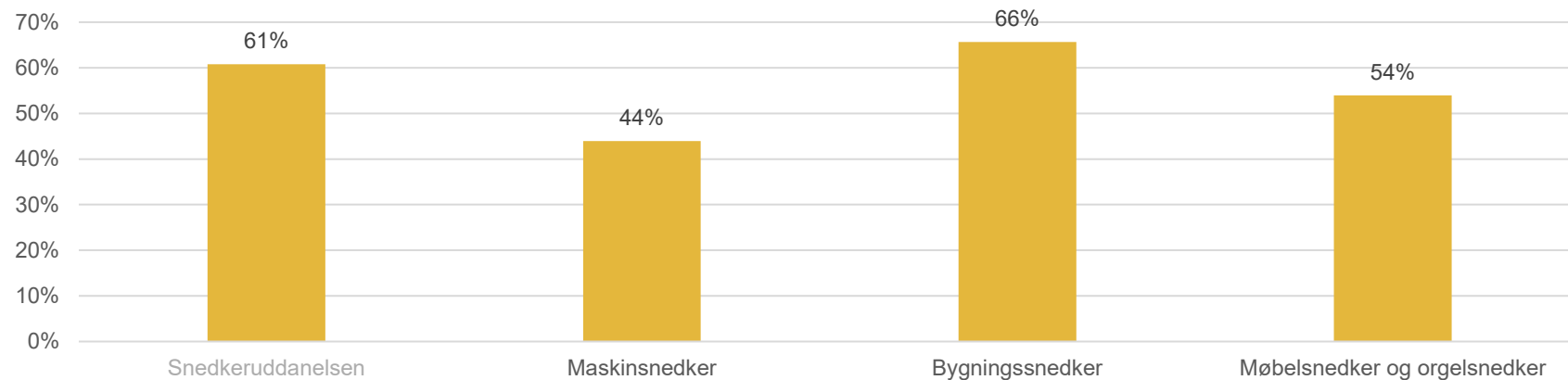
Bygningsnedkeruddannelsen har flest elever i perioden – og det endda selvom den fra 2015-2018 var en del af snedkeruddannelsen. Det er altså klart den største uddannelse. Det er samtidig uddannelsen med det klart største frafald.

Frafaldet på maskinsnedkeruddannelsen er lavest og væsentligt under de andre.

Det samlede antal elever opstartet pr. uddannelse

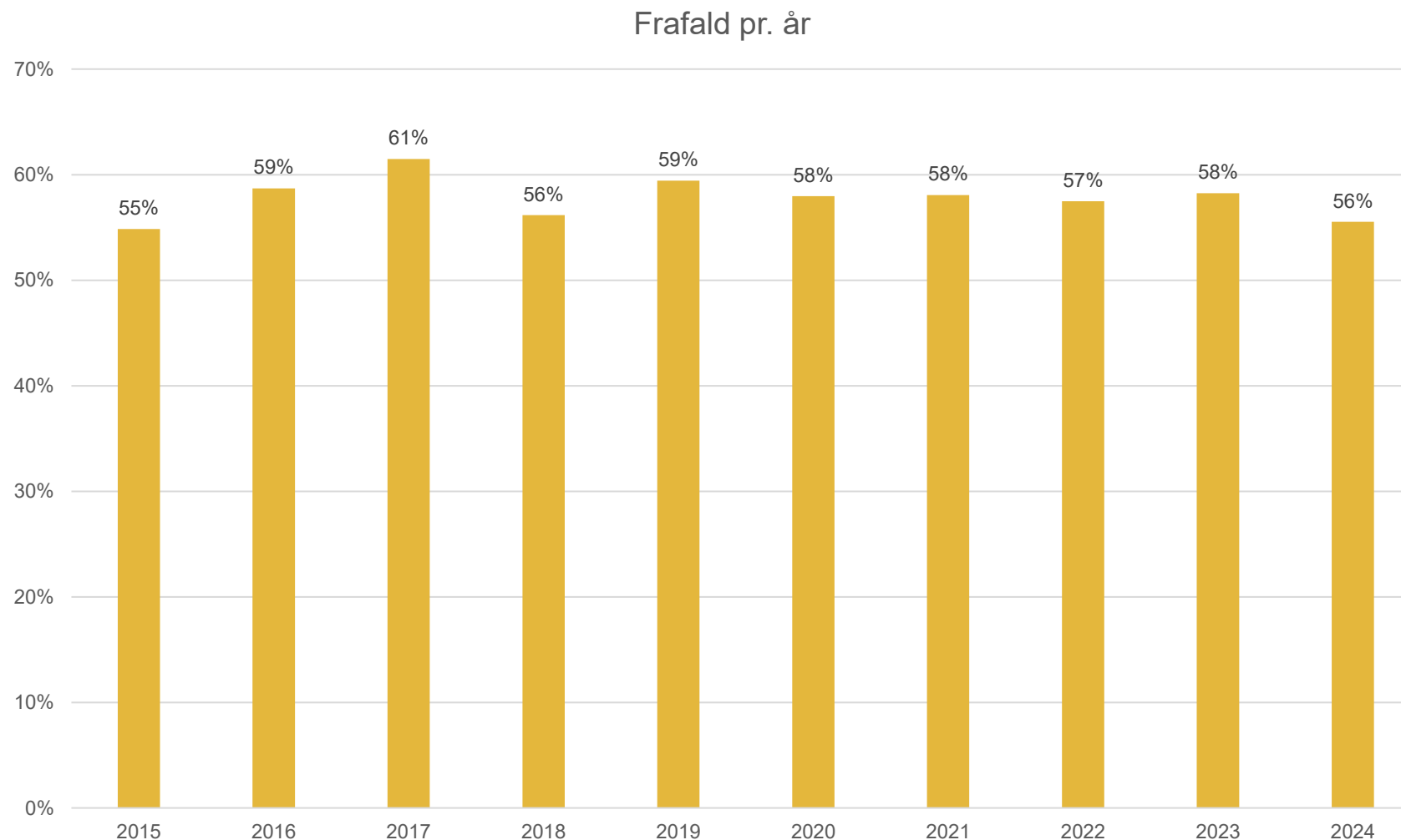


Frafald fordelt på uddannelser



Frafaldet på tværs af snedkeruddannelserne er relativt stabilt i perioden

I den analyserede periode er frafaldet på uddannelserne relativt stabilt og varierer ikke mere end 3 pct.-point i den ene eller anden retning fra de 58 pct., som er det samlede gennemsnit for perioden.

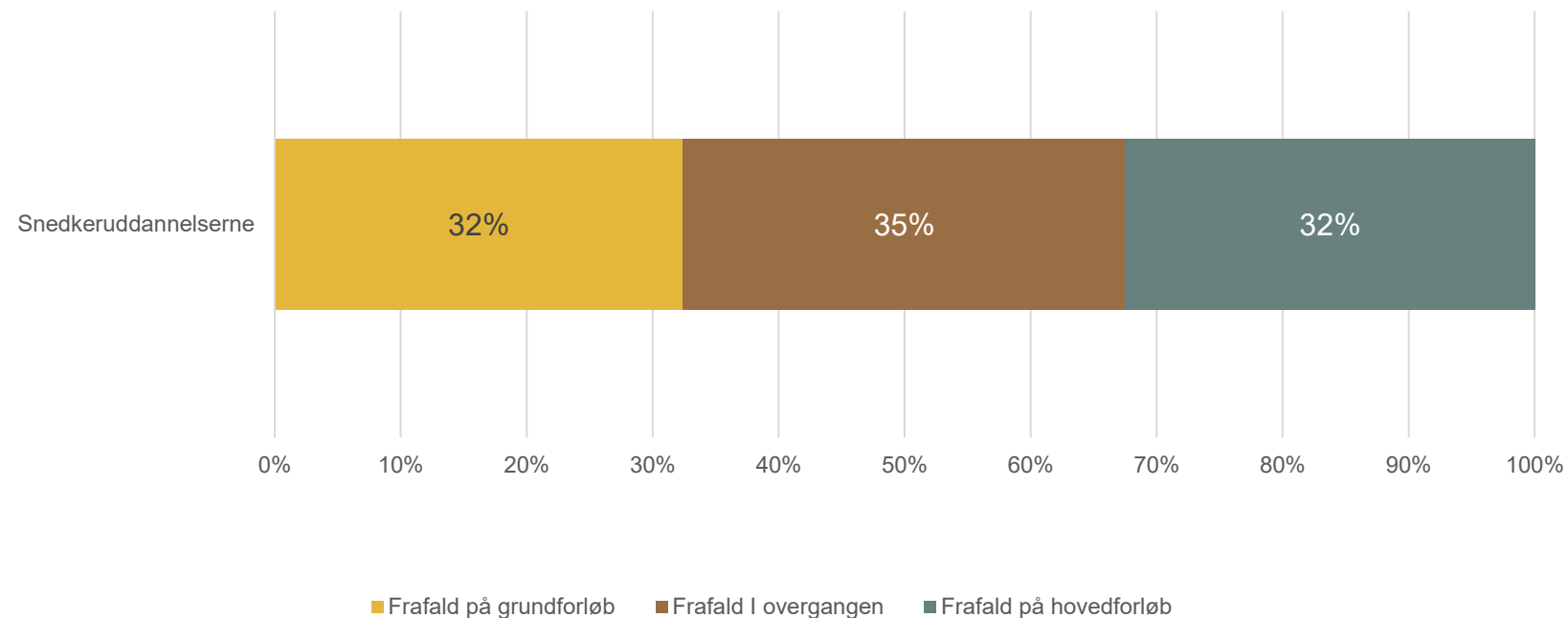


Den største andel af frafaldet på snedkeruddannelserne er i overgangen til hovedforløbet

Frafaldet på snedkeruddannelserne er relativt jævnt fordelt mellem de tre typer af frafald.

Frafald på selve grundforløbet og på selve hovedforløbet udgør hver især 32 pct., mens frafald i overgangen mellem dem er marginalt større i sit omfang på 35 pct.

Fordeling af de forskellige frafaldstyper



3. Analyse af frafaldet

Frafaldet på møbelsnedkeruddannelsen er faldende, mens det er rimelig stabilt på de to andre uddannelser

Til højre ses udviklingen i frafaldet siden 2015 fordelt på de enkelte uddannelser.

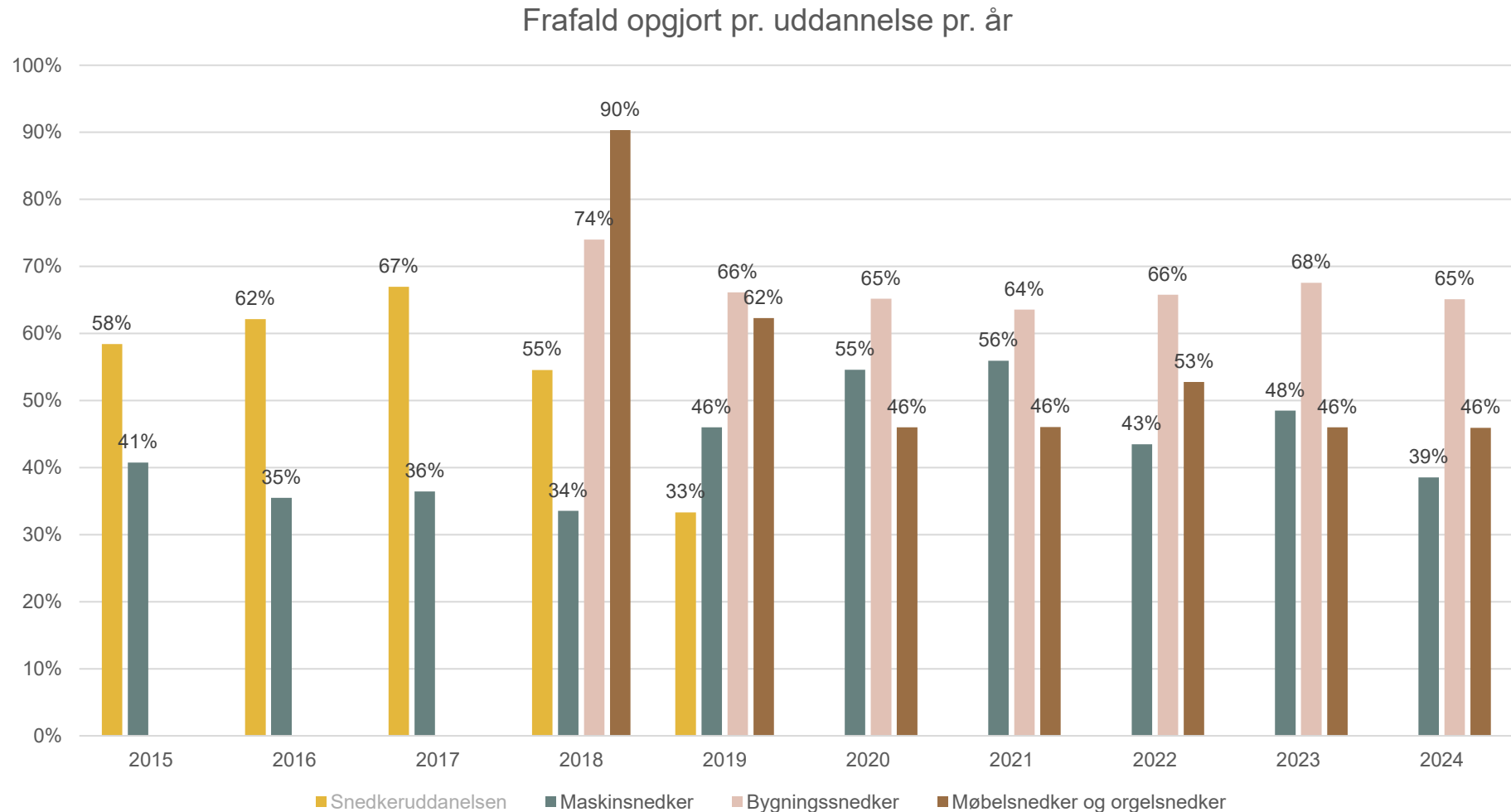
Her ses, at snedkeruddannelsen udfases, da bygnings- og møbelsnedkeruddannelserne indføres i 2018.

Frafaldet på 90 pct. i 2018 for møbelsnedkere skyldes, at der ses på relativt få elever det år. For møbelsnedkeruddannelsen er tendensen, at frafaldet er faldende frem mod 2024, hvor frafaldsandelen er på 46 pct. Dette hænger også sammen med dimensioneringen af uddannelsen i 2019, og skolernes oplevelse er, at det går i den rigtige retning på møbelsnedkeruddannelsen med frafaldet.

Frafaldet på maskinsnedkeruddannelsen har været relativt stabilt i underkanten af halvdelen i perioden med et par undtagelser i 2020-2021 med et lidt højere frafald.

Frafaldet på bygnings- og møbelsnedkeruddannelsen ligger stabilt højt på omkring to ud af tre.

Frafaldet på snedkeruddannelsen lå omkring 60 pct. i 2015-2018, mens det faldt væsentligt i 2019, hvor der også var relativt få elever tilbage på uddannelsen.



Maskinsnedkerfrafaldet er især på hovedforløbet – bygningsnedkerfrafaldet på grundforløbet

Til højre ses fordelingen af forskellige typer af frafald fordelt på de forskellige uddannelser.

Øverst ses hvordan frafaldet på den enkelte uddannelse fordeler sig på de tre typer af frafald.

Nederst ses de forskellige typer af frafald i forhold til hinanden på den enkelte uddannelse.

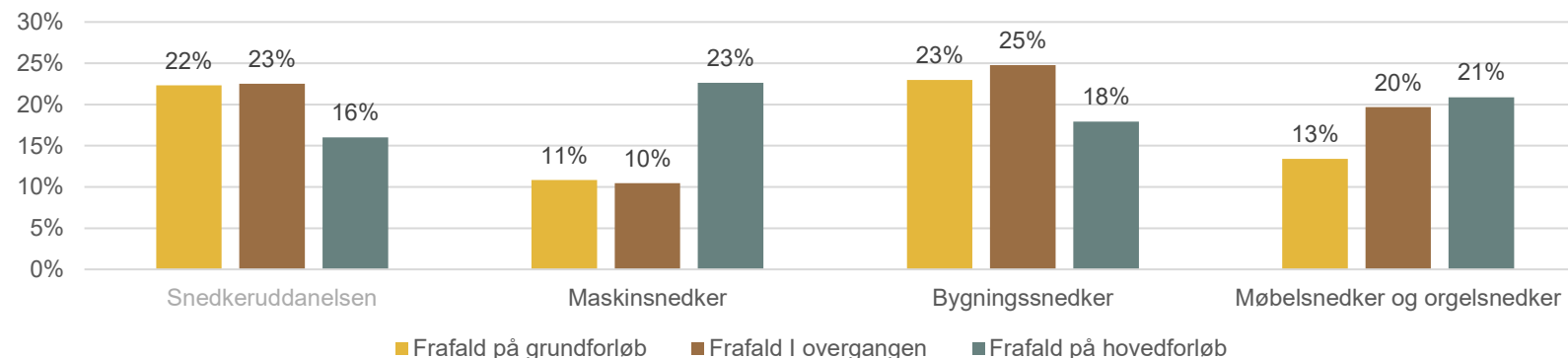
Figureerne viser, at der er væsentlige forskelle på, hvornår et frafald sker på tværs af uddannelserne.

På bygningsnedker er frafaldet på grundforløbet og i overgangen højere end på de andre.

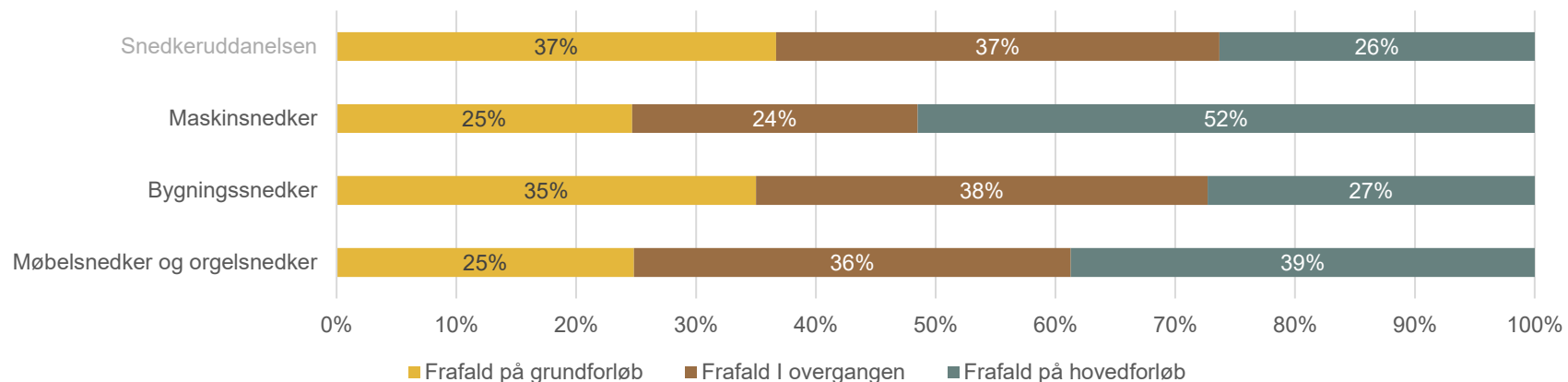
Frafaldet på maskinsnedkeruddannelsen er i langt højere grad end de andre koncentreret på hovedforløbet.

Skolerne fremhæver manglen på lærepladser inden for fagene som den primære årsag til overgangsfrafaldet særligt på bygningsnedkeruddannelsen, hvor oplevelsen er, at elever skifter til tømreruddannelsen eller laver noget helt andet, hvis de kan få en læreplads her.

Frafaldstyper pr. uddannelse ud af total elevantal pr. uddannelse

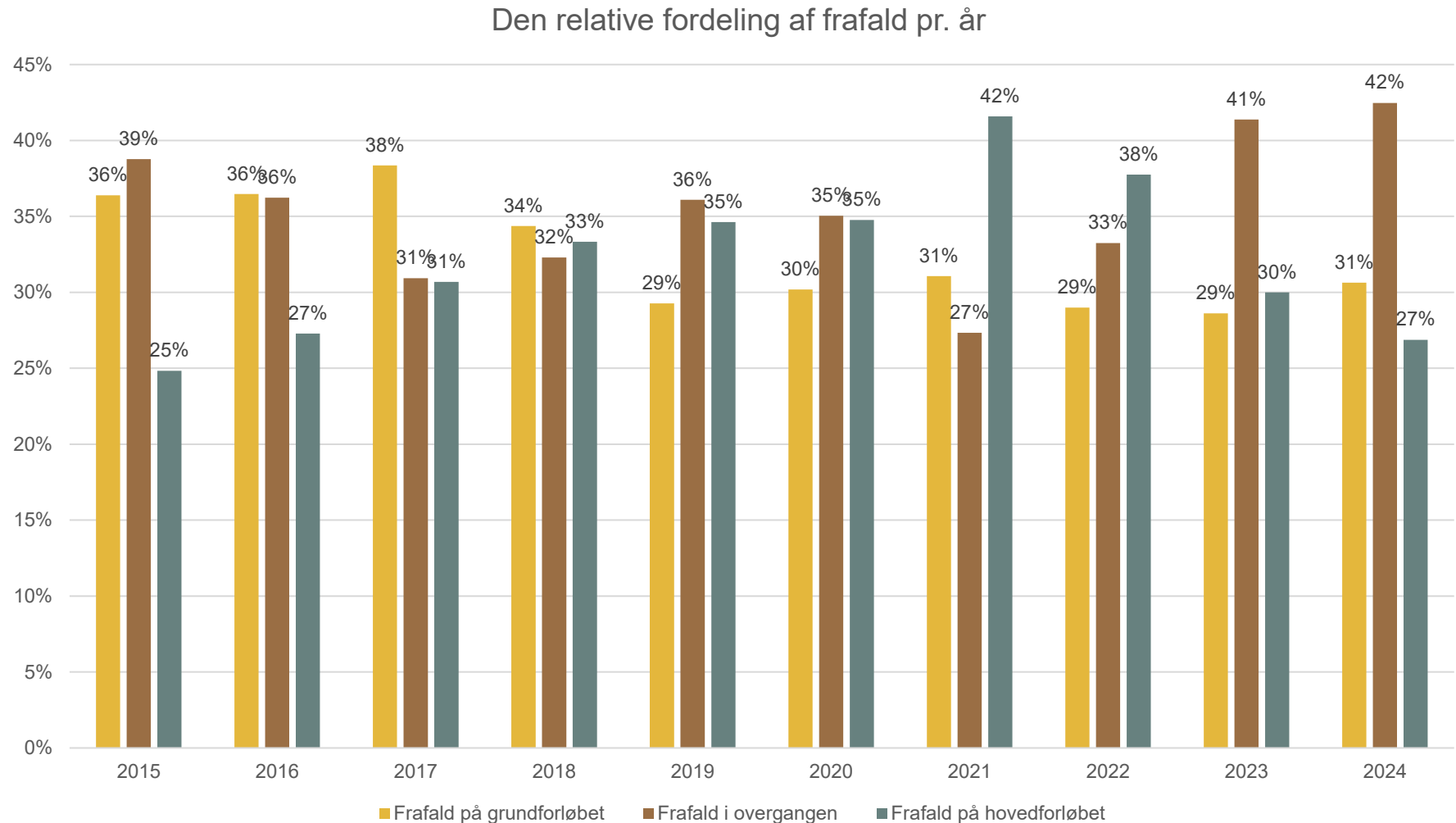


Relativ fordeling af de forskellige frafaldstyper pr. uddannelse



Frafaldet på grundforløbet udgør en mindre og mindre andel af det samlede frafald

Til højre ses udviklingen i den relative fordeling af de forskellige typer af frafald. Andelen som overgangs- og hovedforløbsfrafald udgør går op og ned i perioden, mens frafaldet på grundforløbet fylder mindre og mindre.



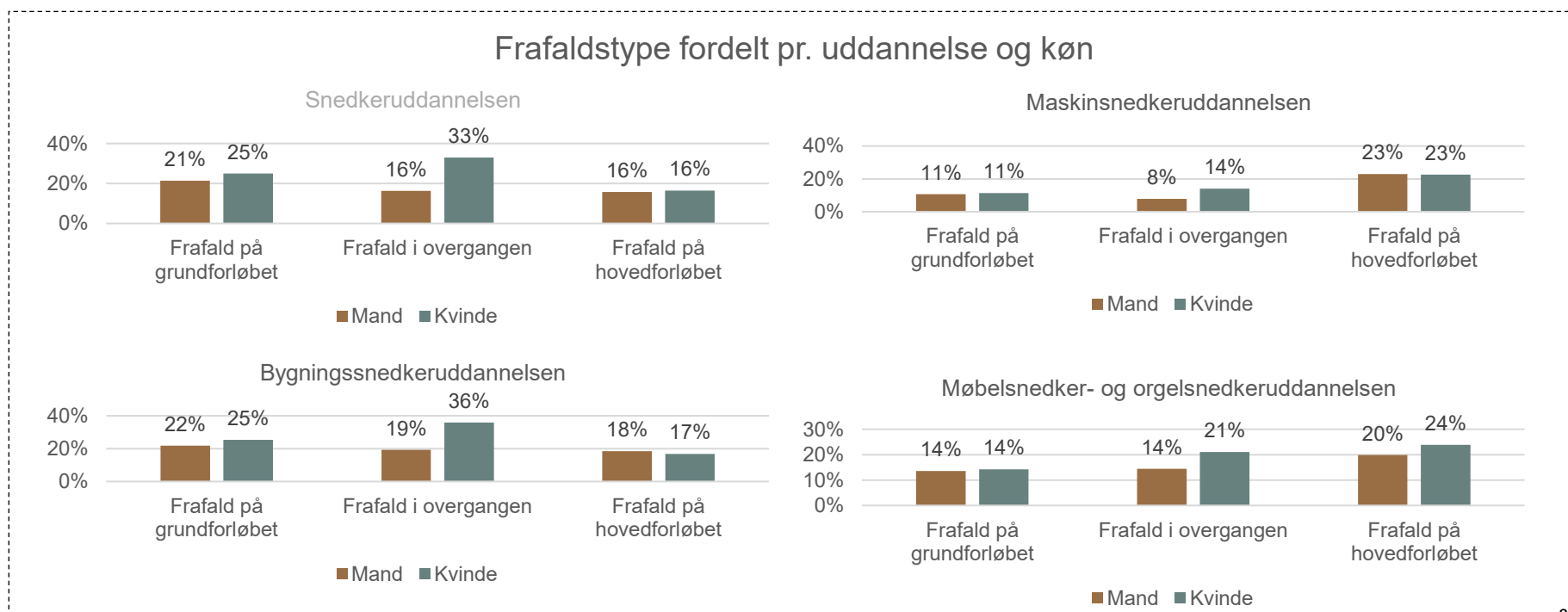
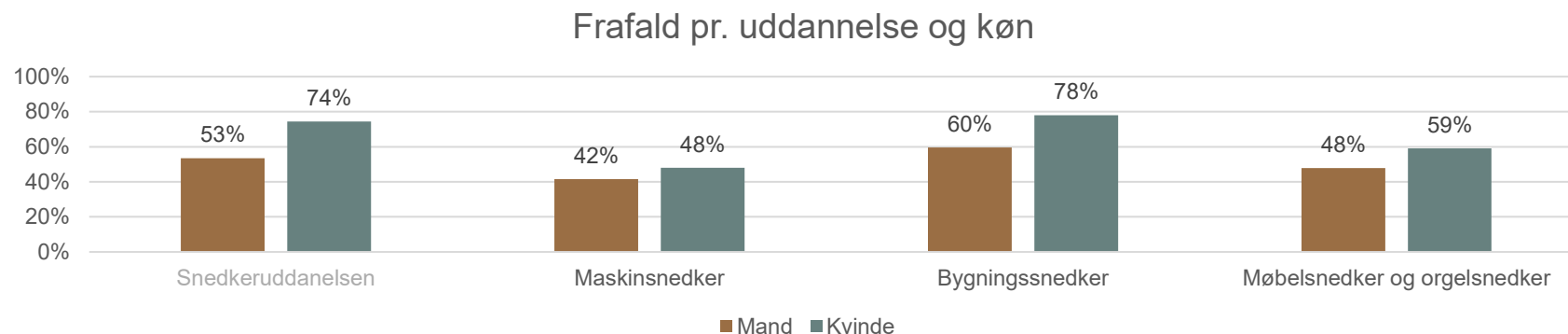
Kvinder falder i højere grad fra på bygningsnedkeruddannelsen – og særligt i overgangen til hovedforløbet

Kvinder har generelt et højere frafald end mænd på snedkeruddannelserne. På maskinsnedkeruddannelsen er forskellen kun seks pct.-point, mens det på møbelsnedkeruddannelsen er 11 pct.-point og på bygningsnedker hele 18 pct.-point. Mønsteret var også tydeligt på snedkeruddannelsen. Dette ses på den øverste figur.

Den nederste figur viser, hvornår på uddannelsen frafaldet sker fordelt på køn og uddannelser. Her ses, at kvinder særligt falder fra i overgangen på tværs af uddannelserne og at det især er tilfældet på bygningsnedkeruddannelsen.

I interviewene med skolerne blev fremhævet to mulige forklaringer: Dels er der blandt kvinderne flere elever, som skolerne oplever ikke har intentionen om at færdiggøre hele uddannelsen, men blot starter for at tage grundforløbet for så at lave noget andet efterfølgende – evt. vende tilbage til deres universitetsstudie.

Den anden forklaring kan være, at der særligt i byggeriet er en tone, som kan virke ekskluderende for kvinder, og når de i lærepladssøgningen konfronteres med den, vælger de branchen fra.



Der er ikke væsentlige forskelle på aldersprofilen på elever, som falder fra de forskellige uddannelser

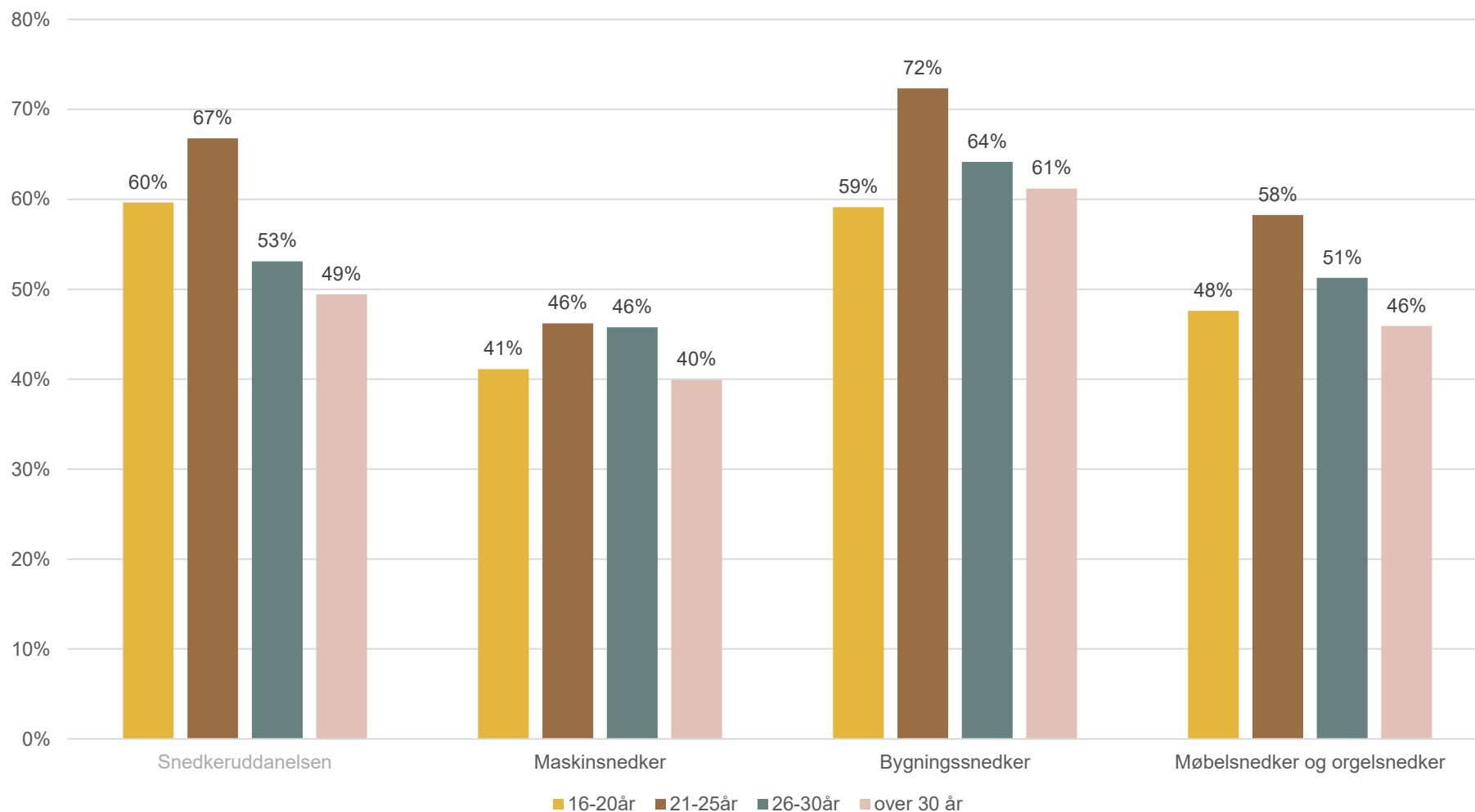
Fordelingen af frafald fordelt på alder følger den samme kurve på hver af uddannelserne, som vi også så på tværs.

Frafaldet er størst blandt de 21-25-årige og lavest blandt de yngste og de ældste elever.

Blandt de yngste er frafaldet større på grundforløbet, mens det for de ældste elever er størst på hovedforløbet.

Skolernes oplevelse er også, at der blandt eleverne i starten af 20'erne er flere, som har en lidt romantisk, urealistisk forestilling om, hvad det vil sige at arbejde i snedkerfaget. De kommer måske med en studenterbaggrund og forventer at skal lave noget kreativt, men i praksis skal de indgå i en produktion, hvilket kan få flere til at falde fra.

Frafald på uddannelsesstype og aldersgruppe



Frafaldet er markant større for elever i skoleoplæring

Det fremgår ligeledes af de analyserede uddannelsesregistre, om der i hovedforløbet indgår en skoleoplæring eller ej. Omkring hvert fjerde hovedforløb indeholder skoleoplæring ifølge disse registre.

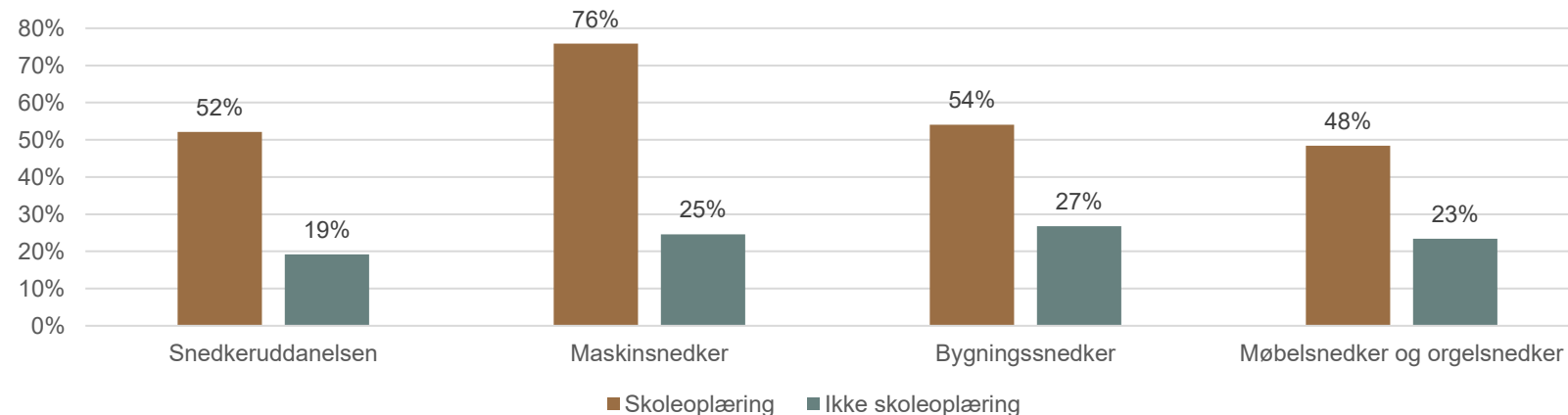
I forløb med skoleoplæring er frafaldet væsentligt højere. Forløb uden skoleoplæring har en frafaldsprocent på 24 pct., mens den i forløb med skoleoplæring er på hele 54 pct.

Mønsteret er det samme på tværs af uddannelserne, hvor det er tydeligst på maskinsnedkeruddannelsen. Her er det hele 76 pct. af forløb med skoleoplæring, som ender i et frafald.

Frafald på hovedforløb med og uden skoleoplæring



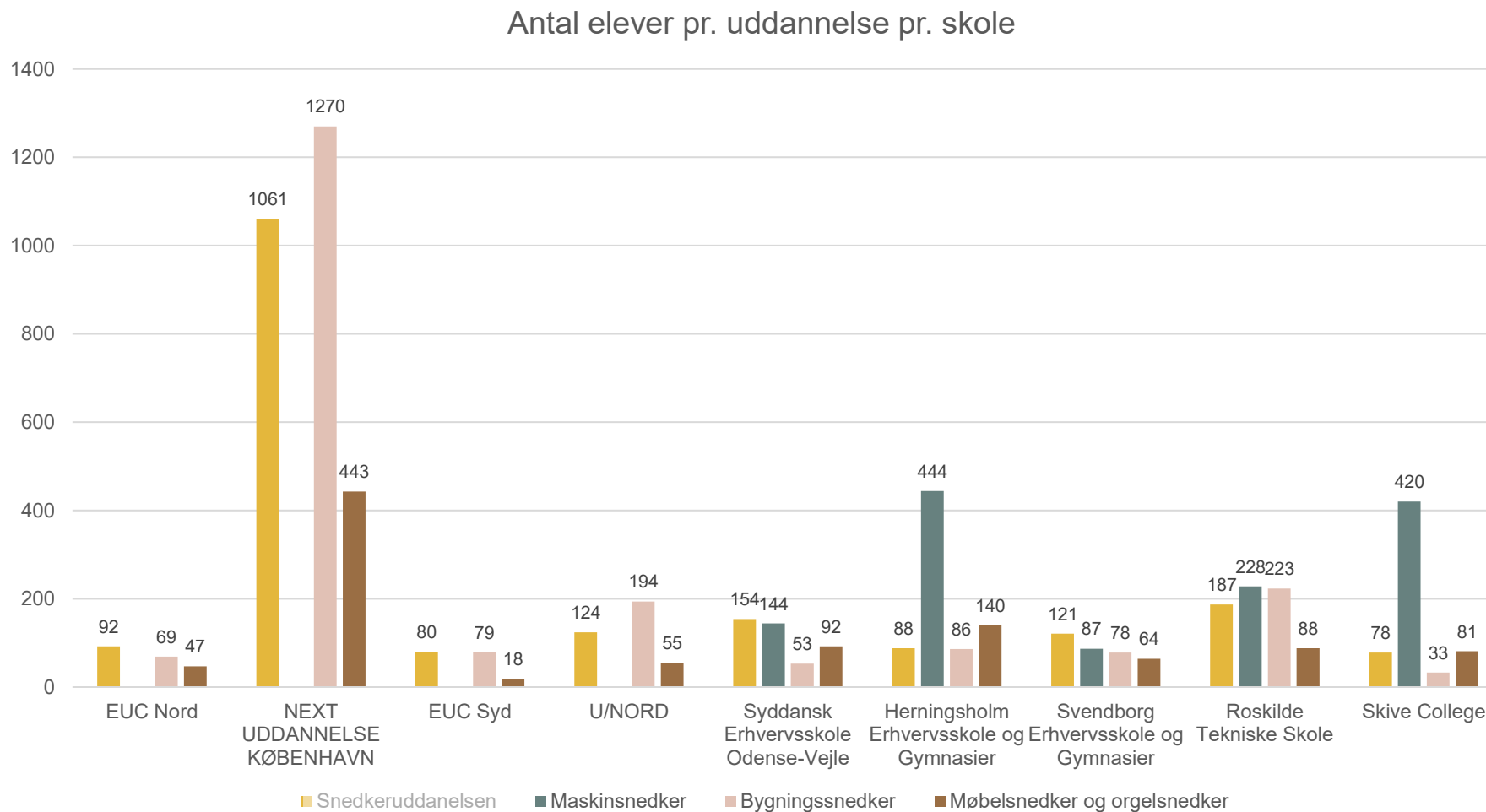
Frafald på hovedforløb med og uden skoleoplæring fordelt på uddannelser



4. Forskelle på skolerne

NEXT er den skole med klart flest elever på uddannelserne i perioden

Til højre ses fordelingen af elever på de udbydende skoler i perioden. Her ses tydeligt, at NEXT er skolen med klart flest elever på uddannelserne. Det er skolen med flest på bygningsnedkeruddannelsen samt møbelsnedker og orgelsnedker. Herningsholm har flest maskinsnedkerelever.



Frafaldet er størst på EUC Syd og mindst på Herningsholm

Til højre ses øverst frafaldet på snedkeruddannelserne i perioden for den enkelte skole, mens der nederst ses de forskellige frafaldstyper for den enkelte skole.

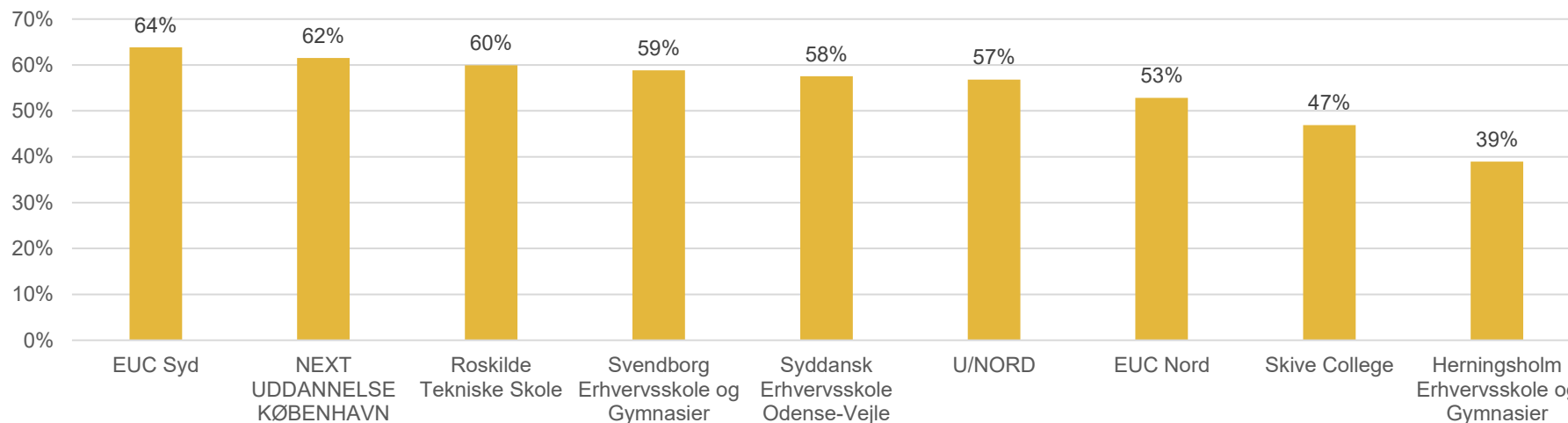
Her ses først og fremmest en væsentlig forskel i frafaldet på tværs af skolerne. EUC Syd har med 64 pct. det største frafald – 25 pct.-point større frafald end Herningsholm med det mindste frafald på 39 pct.

Som det fremgår af den nederste figur, har Herningsholm bl.a. et meget lavt overgangsfrafald, mens de og Skive College har et lavt frafald på grundforløbet.

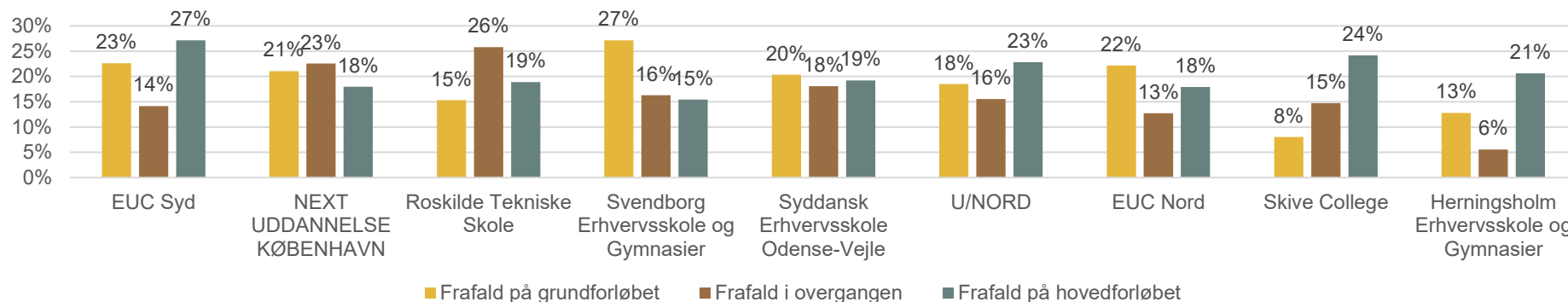
I interviewet med Herningsholm blev det fremhævet, hvordan de arbejder systematisk med tidligt at spotte mistrivsel hos den enkelte elev og sætter tid og ressourcer af til, at eleven kan gribes af kontaktlærere, SPS-vejleder, uddannelsesvejleder eller virksomhedskonsulent, som har et fast og struktureret samarbejde om elevernes trivsel. Det er oplagt, at andre skoler tager ved lære af denne praksis og strukturerede tilgang til arbejdet med at mindske frafaldet.

Som det ses på s. 26 er det meget forskelligt, hvor mange elever skolerne har haft i perioden – og på skoler med få elever vil et enkelt frafald derfor påvirke den samlede andel mere.

Frafald pr. skole



Frafaldstype pr. skole



Der er store forskelle på frafaldet på uddannelserne på tværs af skolerne

Til højre ses fordelingen af frafaldet på de enkelte uddannelser pr. skole.

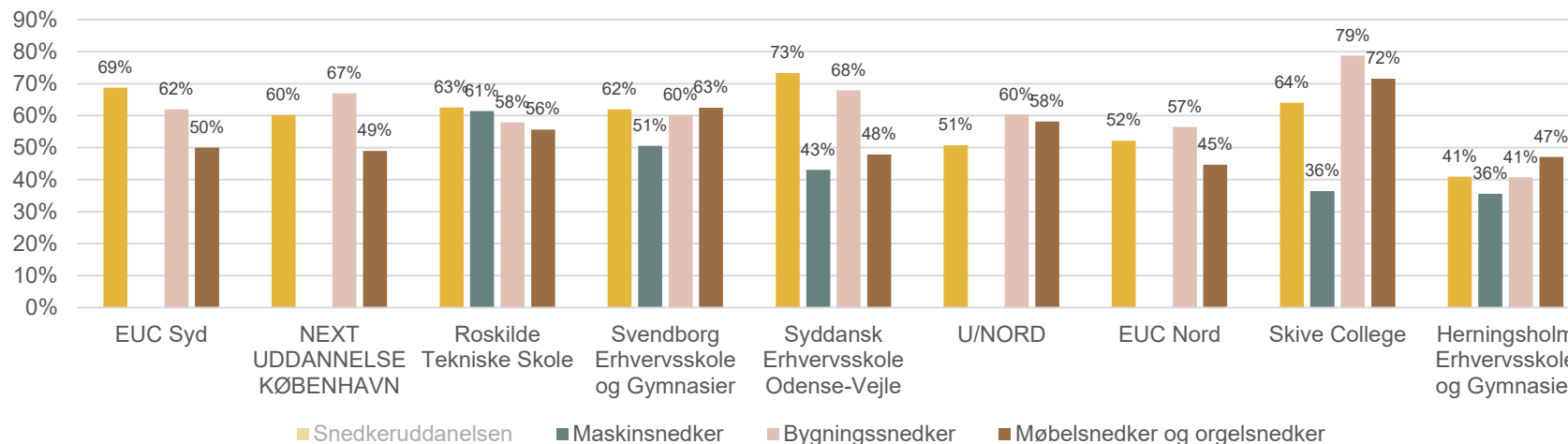
Her ses bl.a., at selvom Skive College samlet set har det næstlaveste frafald, har de et højt frafald på bygningsnedkeruddannelsen og møbelsnedkeruddannelsen, mens det er frafaldet på maskinsnedkeruddannelsen, som trækker det samlede frafald ned.

Nederst ses forskellen i frafaldet på de fire uddannelser på tværs af skolerne med angivelse af det største og mindste frafald. Her ses, at der er en meget stor variation på tværs af skolerne på mellem 25-38 pct.-point.

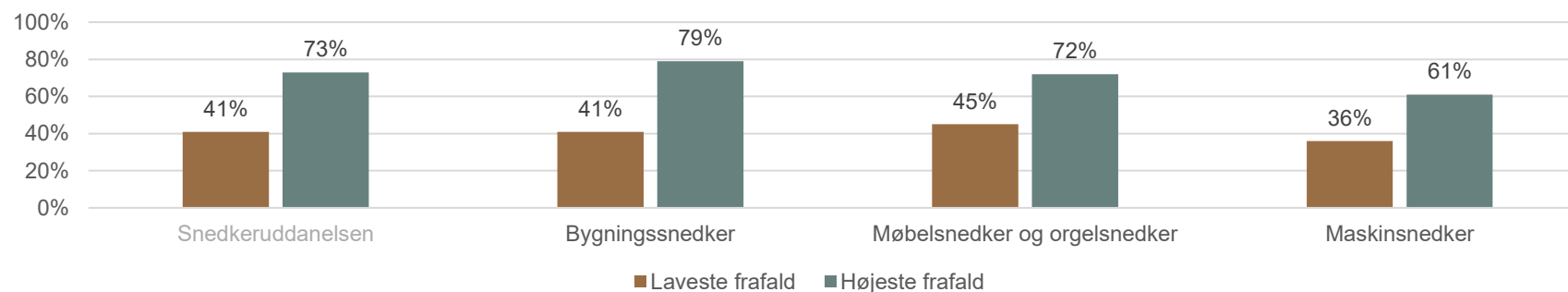
Her lader til at være et potentiale for, at skolerne kan lære af hinanden inden for de samme uddannelser.

Som det ses på s. 26 er det meget forskelligt, hvor mange elever skolerne har haft i perioden – og på skoler med få elever vil et enkelt frafald derfor påvirke den samlede andel mere.

Frafaldsprocent pr. uddannelse fordelt på skolerne



Forskel i frafald mellem skolen med det laveste og højeste frafald pr. uddannelse



5. Hvad sker der efter et frafald?

De fleste frafaldne elever er i beskæftigelse et år efter deres frafald

Det er muligt at se beskæftigelsesstatus for en elev et år efter frafald. Til højre ses fordelingen på de tre snedkeruddannelser i perioden fra 2019-2024.

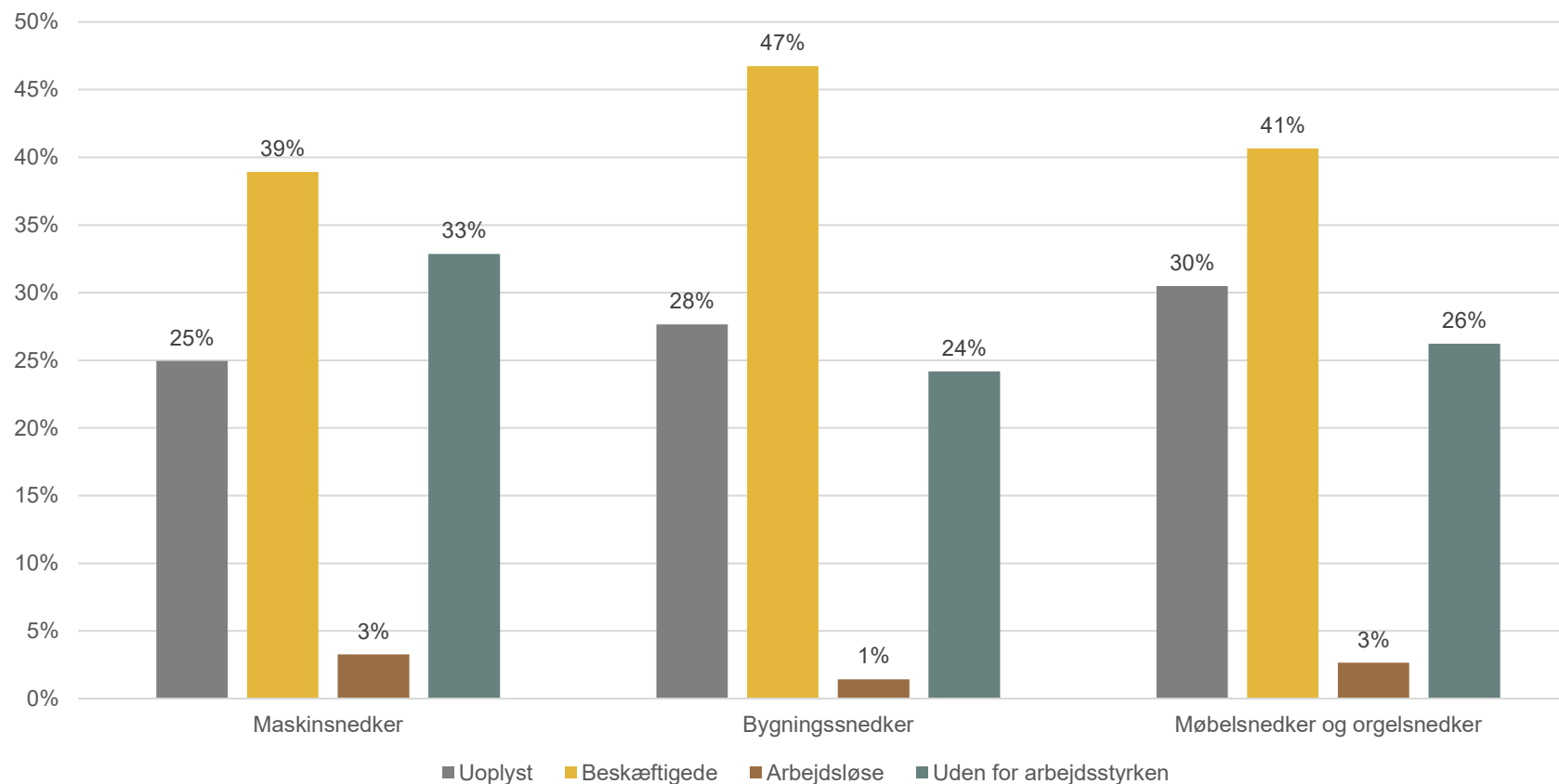
Her ses, at størstedelen af de frafaldne elever på hver af de tre uddannelser er i beskæftigelse.

Et fåtal af eleverne er arbejdsløse, mens 24-33 % er "uden for arbejdsstyrken". Her er også indeholdt ny uddannelse.

Hertil kommer en relativt stor andel på mellem 25-30 % "uoplyst", hvor beskæftigelsesstatussen ikke er kendt for den pågældende elev på det tidspunkt.

Bygningssnedkerne falder i højere grad fra til beskæftigelse end til ny uddannelse sammenlignet med de andre uddannelser.

Beskæftigelsesstatus et år efter frafald fordelt på uddannelser i perioden 2019-2024 blandt frafaldne elever



De frafaldne elever i arbejde arbejder i vidt forskellige brancher

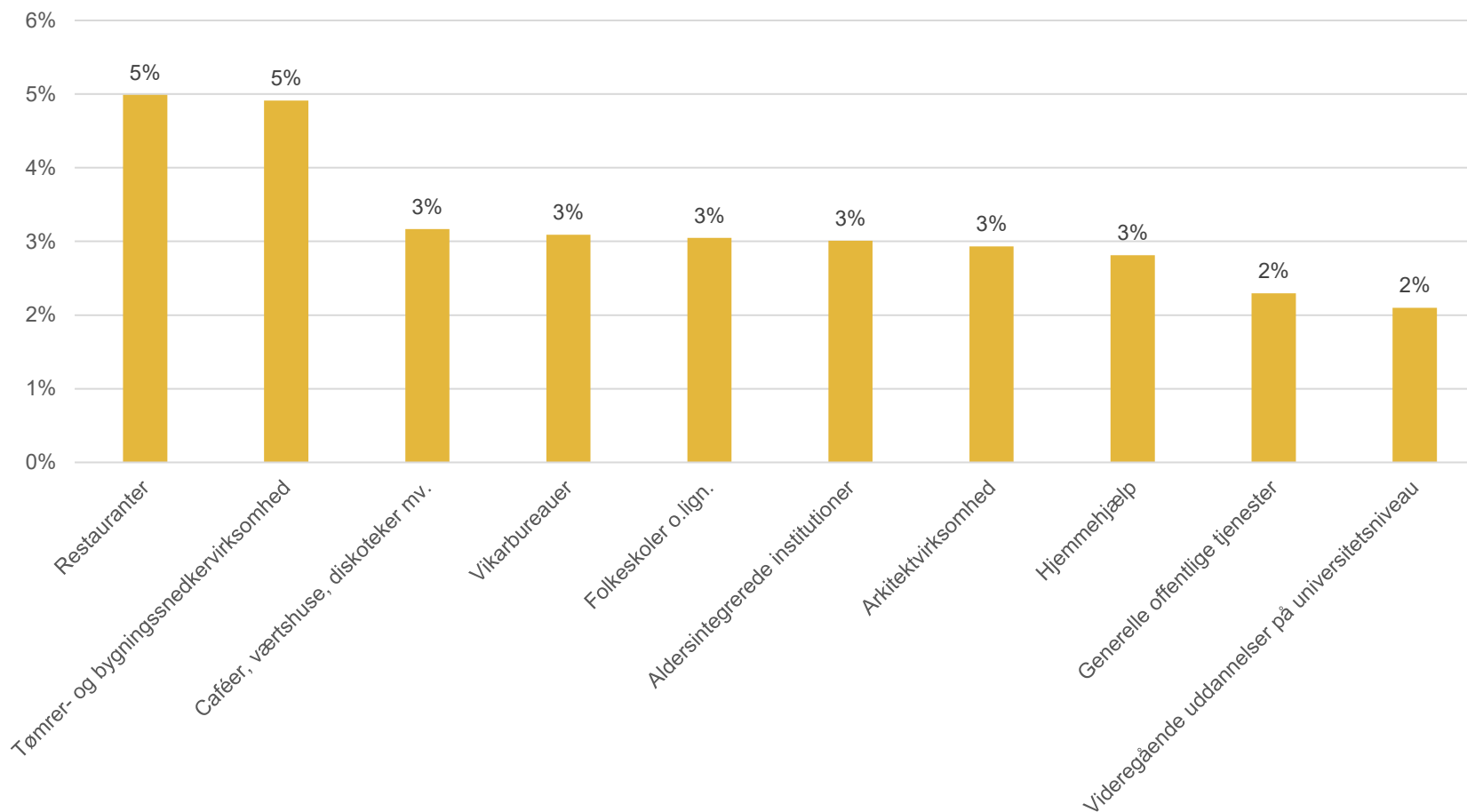
For de frafaldne elever i perioden 2019-2024, hvor der er beskæftigelsesoplysninger tilgængelige for er det vidt forskelligt, hvilke brancher de arbejder i efter deres frafald.

Ingen branche rummer mere end fem pct. af de frafaldne elever.

Branchen med flest frafaldne elever fra uddannelserne er "Restauranter", mens "cafeer, værtshuse, diskoteker mv." er nummer tre og "vikarbureauer" nr. 4. Det kan tyde på, at mange får korte ansættelser i klassiske ungdomsjobs.

Den branche hvor næstflest er i beskæftigelse er "Tømrer- og bygningsnedkervirksomhed", som i højere grad er inden for faget.

De 10 brancher hvor flest af de frafaldne elever arbejder*



* Der er 928 frafaldne elever hvis branchekode er uoplyst. De er taget ud af denne figur.

Blandt de frafaldne elever som starter på en anden uddannelse, starter flest på arkitektur efterfulgt af tømreruddannelsen

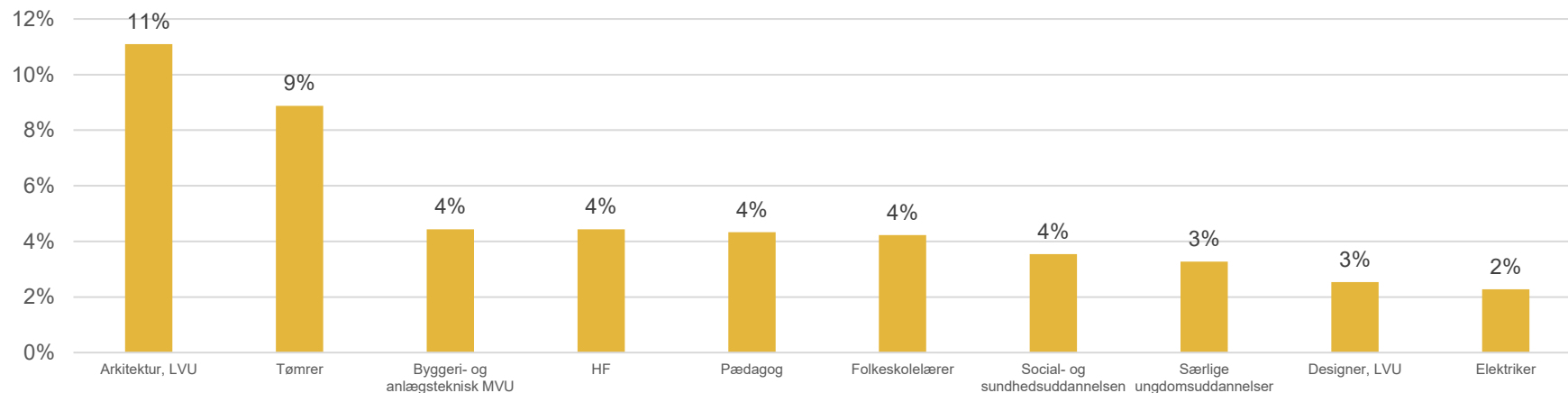
Arkitektur er den uddannelse, som flest frafaldne snedkerelever starter på. Det gør 11 pct. Af dem har 71 pct. frafald i overgangen til hovedforløbet. Samme mønster gør sig gældende for den lange videregående uddannelse design.

Tømreruddannelsen er den, som næstflest starter på, og her er det jævnt fordelt på snedkeruddannelserne, hvornår frafaldet sker.

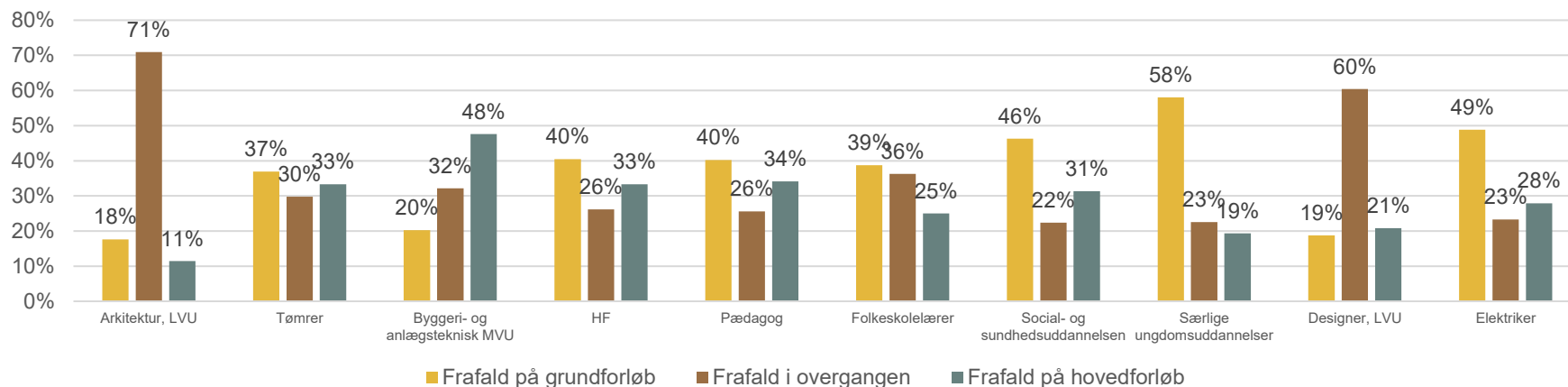
Frafaldet til social- og sundhedsuddannelserne, til særlige ungdomsuddannelser og til elektrikeruddannelsen sker i større grad end for de øvrige uddannelser i grundforløbet.

Foruden de til højre skitserede er der også en række andre videregående uddannelser, som frafaldne snedkerelever starter på. Samlet set er 52 pct. af frafaldet til andre uddannelser til videregående uddannelser. Det peger på, at der er en væsentlig andel af frafaldet på uddannelsen, som er blandt elever, som ikke har intentioner om at tage en (hel) erhvervsuddannelse. Det er et mønster, som genkendes på tværs af skolerne – og som lader til især at fylde i de større byer.

Fordeling på andre uddannelser, de frafaldne elever starter på – top 10 uddannelser



Fordeling af frafaldet blandt de elever som starter på ny uddannelse



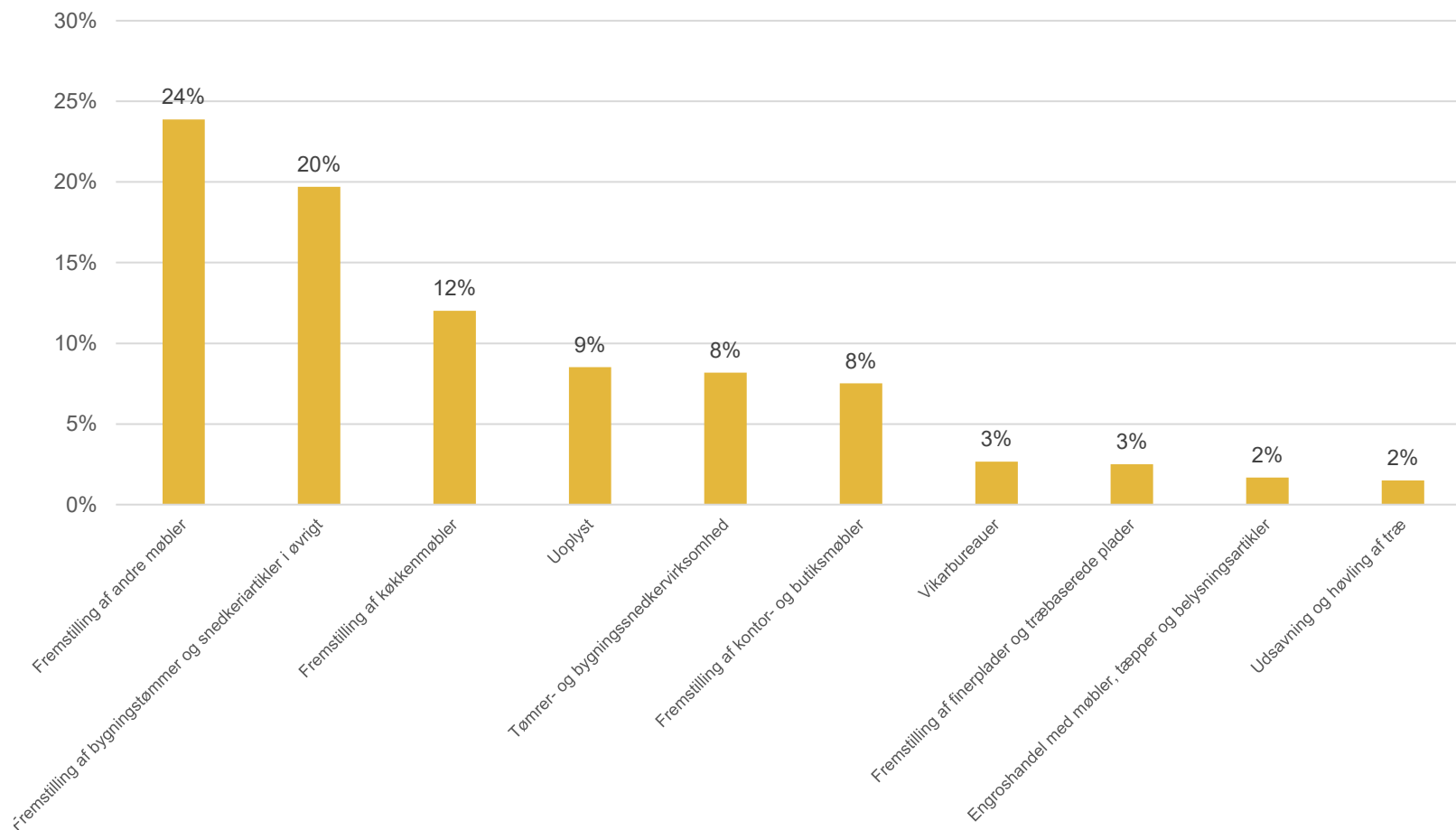
6. Profilanalyse af dem der gennemfører

Den typiske udlærte maskinsnedker er en 26-årig mand, der finder arbejde inden for snedkerfagene

Hvis vi ser nærmere på en typisk elev, der gennemfører maskinsnedkeruddannelsen, er vedkommende kendetegnet ved følgende:

- Er sandsynligvis en mand – om end flere kvinder gennemfører uddannelsen end de andre snedkeruddannelser.
- Har sandsynligvis en far og en mor med en erhvervsuddannelse. Det er de udlærte, hvor flest forældre ikke har en uddannelse og færrest en akademisk uddannelse.
- Er 26 år gammel i gennemsnit.
- Er sandsynligvis jøde og har taget sin uddannelse på Herningsholm eller Skive College.
- Har sandsynligvis ikke andre ungdomsuddannelser.
- Kommer sandsynligvis i fuldtidsbeskæftigelse (78 pct.).
- Vil sandsynligvis finde arbejde inden for snedkerfagene. 81 pct. af maskinsnedkerne udlært i perioden 2015-2024 arbejder inden for snedkerfagene. Til højre ses de 10 mest populære branchekoder.

Top 10 branchekoder i 2024 for elever, som har gennemført maskinsnedkeruddannelsen og er i beskæftigelse

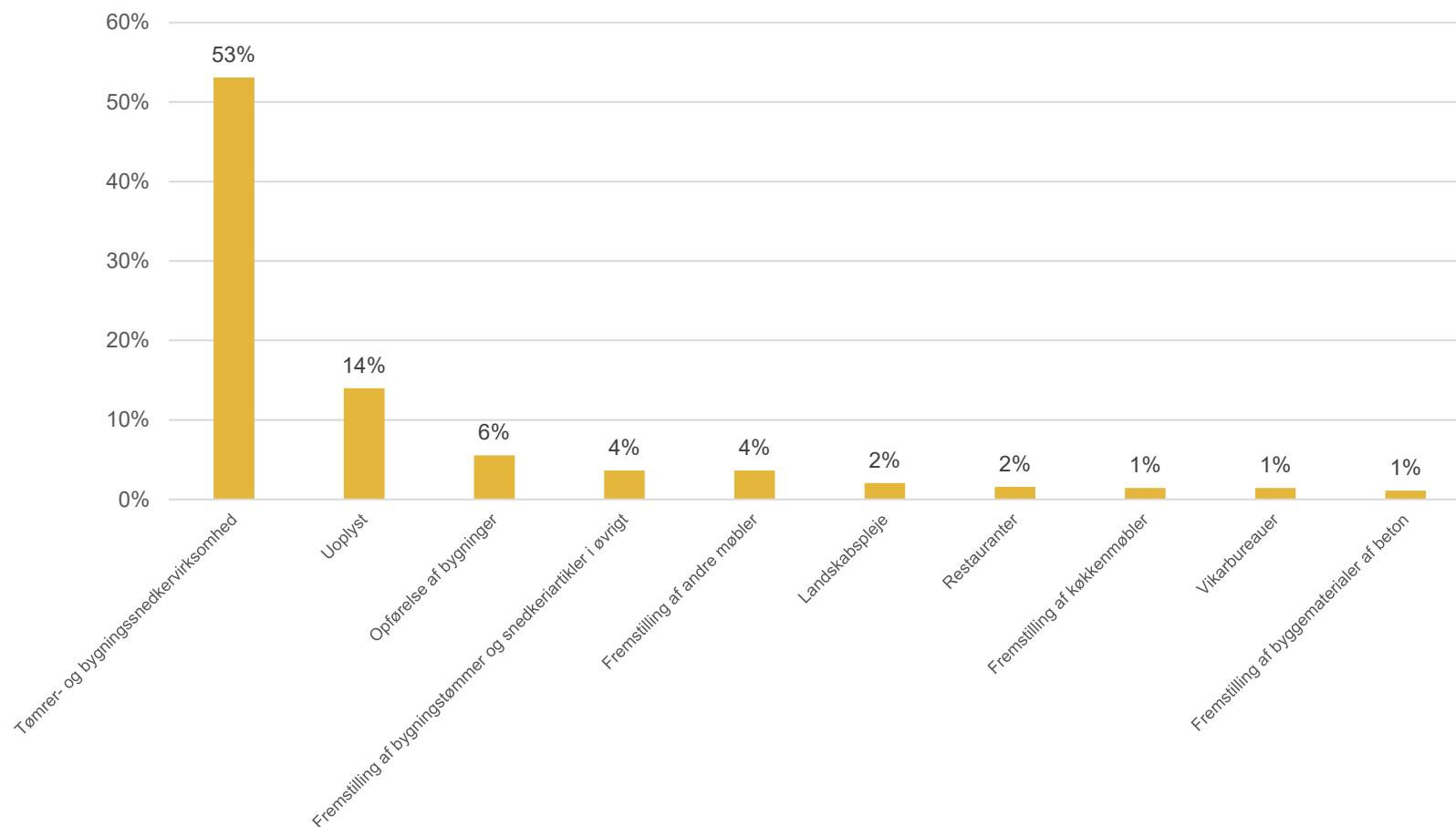


Den typiske udlærte bygningsnedker er en 24-årig mand, der finder arbejde inden for snedkerfagene

Hvis vi ser nærmere på en typisk elev, der gennemfører bygningsnedkeruddannelsen, er vedkommende kendetegnet ved følgende:

- Er sandsynligvis en mand
- Har sandsynligvis en far med en erhvervsuddannelse og en mor med en mellemlang videregående uddannelse
- Er 24 år gammel i gennemsnit.
- Er sandsynligvis københavnere og har taget sin uddannelse på NEXT.
- Har sandsynligvis ikke andre ungdomsuddannelser.
- Kommer sandsynligvis i fuldtidsbeskæftigelse (80 pct.)
- Vil sandsynligvis finde arbejde inden for snedkerfagene. 70 pct. af bygningsnedkerne udlært i perioden 2015-2024 arbejder inden for snedkerfagene. Til højre ses de 10 mest populære branchekoder.

Top 10 branchekoder i 2024 for elever, som har gennemført bygningsnedkeruddannelsen og er i beskæftigelse

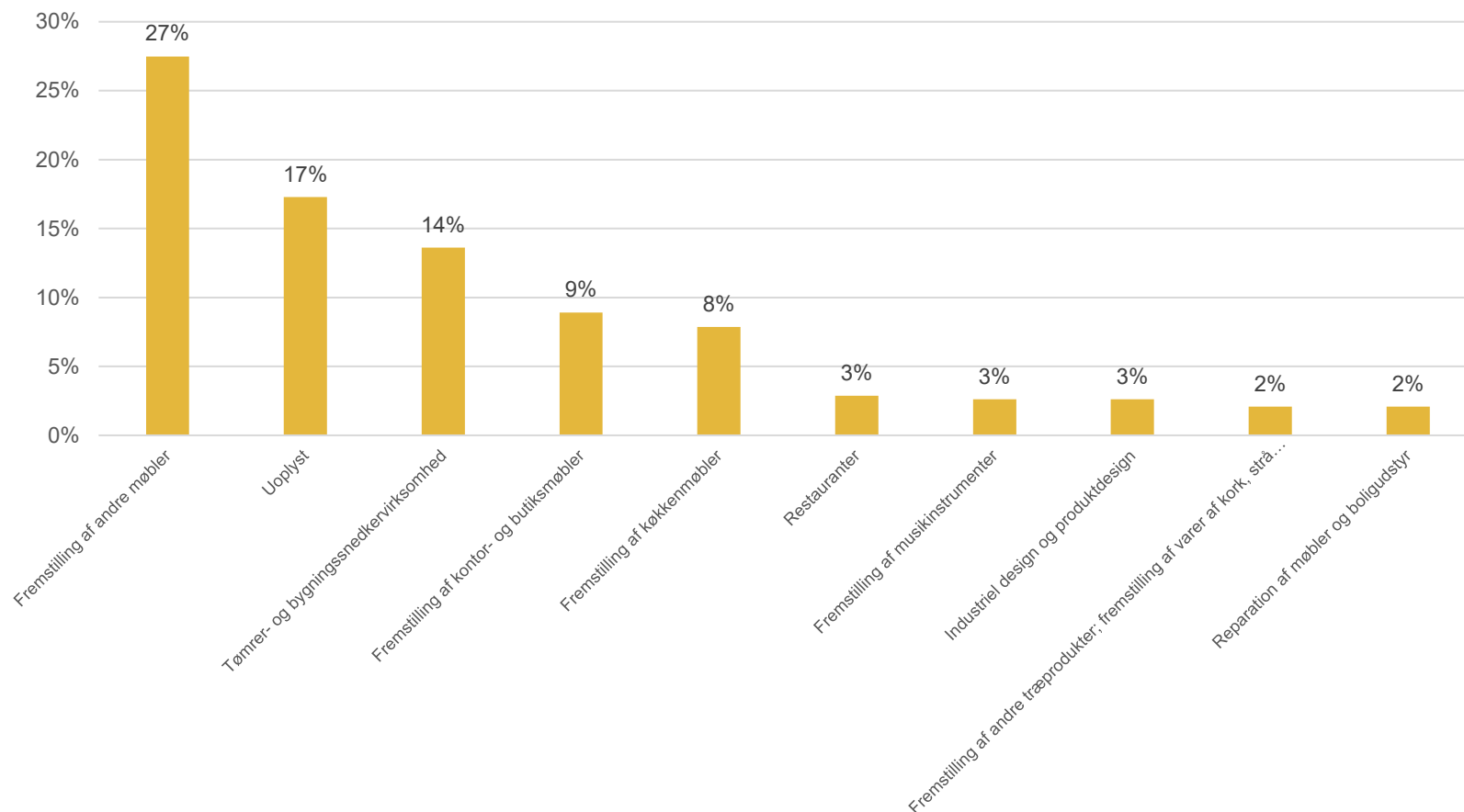


Den typiske udlærte møbelsnedker eller orgelbygger er en 24-årig mand, der finder arbejde inden for snedkerfagene

Hvis vi ser nærmere på en typisk elev, der gennemfører møbelsnedker- eller orgelbyggeruddannelsen, er vedkommende kendetegnet ved følgende:

- Er sandsynligvis en mand
- Har sandsynligvis en far med en erhvervsuddannelse og en mor med en mellemlang videregående uddannelse eller en erhvervsuddannelse. Det er også de elever, hvor den største andel af forældre har en lang videregående uddannelse.
- Er 24 år gammel i gennemsnit.
- Er sandsynligvis københavnere og har taget sin uddannelse på NEXT.
- Har sandsynligvis også gennemført en studentereksamen (andelen med en gymnasial baggrund er større end andelen, som kun har en grundskole)
- Kommer sandsynligvis i fuldtidsbeskæftigelse (78 pct.)
- Vil sandsynligvis finde arbejde inden for snedkerfagene. 73 pct. af møbelsnedkerne udlært i perioden 2015-2024 arbejder inden for snedkerfagene. Til højre ses de 10 mest populære branchekoder.

Top 10 branchekoder i 2024 for elever, som har gennemført møbelsnedker- eller orgelbyggeruddannelsen og er i beskæftigelse



7. Måder at mindske frafaldet

Vi har identificeret otte måder at mindske frafaldet med vidt forskellige greb

På de kommende sider præsenteres en vurdering af, hvordan frafaldet kan mindskes på snedkeruddannelserne. Først præsenteres otte potentialer med afsæt i den gennemgåede data, og dernæst vurderes de med afsæt i erfaringer fra andre områder og ikke mindst de interviewede skoler.

Disse potentialer kan danne afsæt for det videre arbejde med at mindske frafaldet på snedkeruddannelserne på forskellige måder.

Nr.	Potentiale	Ansvarlig	Målrettet frafaldstype			Kompleksitet	Vurderet effekt
			Grundforløb	Overgang	Hovedforløb		
1	Et mere realistisk billede af snedkerarbejdet	Branchen og parterne i Snedkernes Uddannelser	X	X	X	Stor	Stor
2	En branche kvinder også kan føle sig hjemme i	Branchen og parterne i Snedkernes Uddannelser		X	X	Mellem	Stor
3	Oprettelse af flere lærepladser i fagene	Branchen og parterne i Snedkernes Uddannelser		X	X	Stor	Stor
4	Styrkelse af en snedkeridentiteten i grundforløbet	Skolerne	X	X		Mellem	Mellem
5	Øget systematik og struktur i skolernes trivselsarbejde	Skolerne	X	X		Mellem	Stor
6	Styrket tilknytning til uddannelsen på hovedforløbet	Skolerne og evt. LUU			X	Mellem	Mellem
7	Bedre udnyttelse af mulighederne i SPS på oplæringsstederne	Skolerne og virksomhederne			X	Lille	Lille
8	Investering i rollen som oplæringsansvarlig	Virksomhederne			X	Lille	Mellem

Otte måder at mindske frafaldet (1/3)

Potentiale 1: Et mere realistisk billede af snedkerarbejdet

Uddybning

Flere skoler med elever fra særligt de store byer fortæller i interviews om, hvordan der starter en del elever på uddannelserne med skæve forventninger til, hvad det vil sige at arbejde som snedker. De forventer ikke at skulle indgå i en produktion fra 7-15, men har et billede af en mere kreativ, fleksibel og fri arbejdsproces end hvad virkeligheden er.

Hvis man lykkes med at skabe mere realistiske billeder af, hvad det vil sige at arbejde som snedker, vil det være lettere at forventningsafstemme mellem skole, oplæringssted og elev, hvad arbejdet består i, og flere vil kunne se sig selv i det. Samtidig vil det formentlig også afholde nogle elever fra at søge uddannelserne, fordi de grundlæggende vil noget andet – nogle af de elever, som i dag falder fra. På den måde vil det mindske frafaldet i alle dele af uddannelserne, fordi de elever som kommer ind i stedet vil være mere afklarede.

Ansvarlig

Potentialet skal realiseres ved en indsats på tværs af branchen, herunder Snedkernes Uddannelser og parterne heri.

Vurdering

Det er vurderingen, at det vil have stor effekt på frafaldet på uddannelserne at skabe et mere realistisk billede af snedkerarbejdet. Samtidig er det også en meget kompleks øvelse, det er svært selv at styre.

Potentiale 2: En branche kvinder også kan føle sig hjemme i

Uddybning

Kvinder falder i væsentligt højere grad fra end mænd på snedkeruddannelserne. Det er på tværs af uddannelserne og på tværs af de forskellige frafaldstyper.

Dog er kvindernes frafald særligt højere i overgangen til hovedforløbet og på bygningsnedkeruddannelsen.

Interviewene med skolerne peger på to årsager: 1) Blandt kvinder er der en del elever, som gennemfører grundforløbet og går "tilbage" til deres universitetsstudie i fx arkitektur. Dette mønster genfindes i data. 2) Den anden årsag er, at kvinderne ikke føler, at oplæringsstederne er for dem. Ofte er der ingen eller meget få kvinder på arbejdspladserne, og selvom man mange steder har taget plakaterne med de letpåkledte damer ned af væggene, kan man stadig godt føle sig udenfor som den eneste kvinde blandt mænd – både ift. omgangstone, men også temaer i frokostsnakken.

Denne effekt kendes også fra andre frafaldsundersøgelser, hvor det påvirker frafaldet negativt at være en minoritet.

Ansvarlig

Potentialet skal realiseres ved en indsats på tværs af branchen, herunder Snedkernes Uddannelser og parterne heri.

Vurdering

Det er vurderingen, at det vil have stor effekt på frafaldet på uddannelserne, at kvinder i højere grad kan føle sig hjemme i branchen. Det er ikke ligetil at gøre, men der er mange gode erfaringer fra bl.a. Boss Ladies med at finde og skabe rollemodeller, som kan bruges til at bygge ovenpå.

Potentiale 3: Oprettelse af flere lærepladser i fagene

Uddybning

Der er et væsentligt frafald i overgangen til og på selve hovedforløbet. De korte aftaler på hovedforløbet gør, at mange elever skal finde flere lærepladser i løbet af deres uddannelse. Skolerne beretter ligeledes, at en del af frafaldet på særligt bygningsnedkeruddannelsen skyldes, at eleverne ikke kan finde en snedkerlæreplads, men at de kan finde en læreplads som tømrerlærling. Samtidig ser vi et væsentligt højere frafald blandt elever i skoleoplæring. Det vil altså mindske frafaldet at få eleverne ud af skoleoplæring og ud i virksomhederne i stedet.

Alt sammen faktorer, som kan afhjælpes, hvis der oprettes flere lærepladser i fagene.

Ansvarlig

Det er virksomhederne, som skal oprette lærepladserne. Snedkernes Uddannelser kan bistå ved hurtigt at godkende virksomheder, der ønsker at være oplæringssteder og evt. bistå indsatser overfor tømrer-snedkervirksomheder, som ikke tager lærlinge fra snedkeruddannelserne.

Vurdering

Det vil uden tvivl mindske frafaldet, hvis der oprettes flere lærepladser. Der er dog selvsagt en række hensyn at tage i den enkelte virksomhed, inden der kan oprettes flere lærepladser. Det er vurderingen, at denne beslutning afhænger af mange andre faktorer end frafaldsproblematikker, men i det omfang man kan understøtte virksomhederne mere i at oprette lærepladser, bør det afsøges.

Potentiale 4: Styrkelse af en snedkeridentiteten i grundforløbet

Uddybning

En erfaring hos skolerne som ligeledes genfindes i andre frafaldsanalyser angår elevernes motivation for at tage uddannelsen. Her er det tydeligt, at elever som har en stærk indre motivation i højere grad gennemfører uddannelsen i forhold til elever, som er der, fordi andre siger, de skal.

En måde at styrke elevernes indre motivation er at arbejde med deres *identitet* som snedkere. Dette arbejde består i at give eleverne øvelser, hvor de visualiserer for sig, hvordan de arbejder i faget og sætter ord på, hvad det gør for dem. På denne måde opbygges et positivt målbillede for den enkelte elev formuleret af eleven selv på egne præmisser. Dette kan bidrage til at gøre eleven mere afklaret og robust, når der opstår udfordringer undervejs i forløbet, da det er tydeligere for eleven, hvad uddannelsen kan føre til.

Som inspiration til denne øvelse kan bruges rollemodeller blandt andre elever og nyligt udlærte, som kan fortælle om deres vej i uddannelsen og hvad de bruger den til, som er lettere at relatere til som elev.

Ansvarlig

Skolerne er ansvarlige for at tilrettelægge undervisningen, så der afsættes tid til, at den enkelte kan forholde sig til dette.

Vurdering

Det er vurderingen, at dette kan styrke gennemførelsen særligt blandt nogle af de yngre elever, som måske ikke er så afklarede om deres valg eller hvad det vil sige at være snedker ift. andre fag som fx tømrer. Der er gode erfaringer fra nogle skoler, som man vil kunne bygge ovenpå i en mere systematisk udrulning af dette.

Potentiale 5: Øget systematik og struktur i skolernes trivselsarbejde

Uddybning

Noget som fremhæves på Herningsholm som en af årsagerne til, at skolen har et relativt lavt frafald, er en systematisk og struktureret tilgang til arbejdet med elevernes trivsel. Konkret gennemfører skolen fast opfølgning og gennemgang af alle elever i et tværfagligt team med undervisere, uddannelsesvejledere, virksomhedskonsulenter og SPS-vejledere til stede. Rejses bekymring om en elev, drøftes vedkommende fra de forskellige perspektiver, og der iværksættes konkrete handlingsskridt for at tage trivselsudfordringer og evt. frafald i opløbet. På den måde bliver elevens tilknytning en fælles opgave, som løses af forskellige fagligheder rundt om eleven i et struktureret samarbejde.

Det er ikke en svær øvelse at gøre, men det kræver ledelsesmæssig prioritering at få den til at blive en fast del af praksis. Det vil særligt bidrage til at mindske frafald på grundforløbet og i overgangen til hovedforløbet.

Ansvarlig

Dette potentiale er indførelsen af en fast, systematisk arbejdsgang på skolerne med forskellige medarbejdergrupper, som ikke altid tilhører de samme organisatoriske enheder. Det kræver derfor samarbejde på tværs og ikke mindst ledelsesmæssig prioritering heraf.

Vurdering

Det kræver visse tilpasninger i den daglige praksis – særligt hvis de relevante ressourcer er spredt på forskellige adresser på skolerne – men til gengæld er den vurderede effekt stor, da man kan opfange mistrivsels signaler tidligt og tage de relevante handlingsskridt.

Potentiale 6: Styrket tilknytning til uddannelsen på hovedforløbet

Uddybning

Når eleverne starter i oplæring i virksomhederne, er det begrænset, hvor meget skolerne har med eleverne at gøre. Her er et potentiale for at spille en større rolle for eleverne og sikre, at de trives i deres oplæring og at man fra skolens – fx kontaktlærerens – side er optaget af, at de klarer sig og har det godt.

Foruden en opfølgning fra skolens side kan det også forsøges at arrangere sociale arrangementer for elever i hovedforløb. Det vil særligt være relevant for lærlinge som er alene i oplæringen uden andre lærlinge og måske uden det store fællesskab på arbejdspladsen. Her kan det styrke deres tilknytning til skolen og til faget, at de tilbydes et relevant fællesskab at være en del af, hvis de ikke føler, de har det på oplæringsstedet.

Ansvarlig

Skolerne vil skulle drive indsatsen og tage initiativ til de pågældende aktiviteter – kontakt og arrangementer. I den konkrete udmøntning kan man også forestille sig, at parterne i LUU kan bidrage til arrangementer og til netværk for lærlingene.

Vurdering

Det vurderes relativt ligetil at fastholde kontakten til lærlinge og at lave arrangementer for dem. Det svære kan blive at frigive og prioritere ressourcerne til denne indsats. Samtidig er det vurderingen, at det kan være vigtigt for lærlinge, som er alene i oplæringen, mens andre lærlinge ikke vil have det samme behov, hvis de går med andre lærlinge til daglig.

Potentiale 7: Bedre udnyttelse af mulighederne i SPS på oplæringsstederne

Uddybning

Det er en velkendt udfordring, at eleverne på erhvervsuddannelserne og herunder også på snedkeruddannelserne i tiltagende grad har diagnoser. Her er gode muligheder for at få hjælp gennem SPS, hvilket sker på skolerne. Det er imidlertid begrænset, hvor mange virksomheder som kender til og bruger mulighederne for at få SPS-understøttelse af deres lærlinge.

Dette nævnes af flere skoler som et uudnyttet potentiale i at øge gennemførelsen.

En udfordring kan være, at eleven i lærepladssøgningen ikke har lyst til at gøre opmærksom på sin diagnose og dermed sit støttebehov.

Ansvarlig

Skolerne skal søge SPS i samarbejde med oplæringsstederne og lærlingen.

Vurdering

Det vurderes, at det er en relativt lille indsats, der skal til for at øge virksomhedernes forudsætninger for at lykkes med at tilrettelægge et forløb, som lærlingen kan gennemføre.

Potentiale 8: Investering i rollen som oplæringsansvarlig

Uddybning

Den oplæringsansvarlige spiller en væsentlig rolle i at sikre lærlingens tilknytning og gennemførelse i hovedforløbet. Det var en hypotese blandt flere skoler, at man ikke altid tager opgaven som oplæringsansvarlig lige alvorligt på virksomhederne, og hvis det er tilfældet, kan det medføre øget frafald.

Det er afgørende, at den oplæringsansvarlige har de rette kompetencer og forudsætninger (fx tid) til at hjælpe lærlingen igennem forløbet, ligesom det øger gennemførelsen, hvis man som oplæringsansvarlig har fx konkrete værktøjer til onboarding mv. til rådighed. Erfaringsmæssigt har særligt mindre virksomheder ikke overskud til at have faste koncepter at tage udgangspunkt i, hvilket udgør en risiko.

Ansvarlig

Det er virksomhederne, som skal prioritere opgaven som oplæringsansvarlig ved dels at sørge for at finde den rette, men også at give vedkommende de rette forudsætninger for at lykkes i opgaven.

Vurdering

Det kan være svært at finde og prioritere tiden til at tage rollen som oplæringsansvarlig alvorligt. Tiden skal gå fra andre opgaver i en drift, som typisk er stramt tilrettelagt. Men det er vurderingen, at det er noget af det, som kan øge gennemførelsen mest, når lærlingen har oplevelsen af, at der er et veltilrettelagt forløb og en ansvarlig, som er til at gå til med stort og småt – både i ord og handling.

IM.